

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

ISSN 1512-7079

336

Na osnovu člana IV.B.7.a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

**O PROGLAŠENJU ZAKONA O UPRAVLJANJU
OTPADOM**

Proglašava se Zakon o upravljanju otpadom koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma održanoj 24. aprila 2003. godine i na sjednici Doma naroda od 14. maja 2003. godine.

Broj 01-335/03
8. jula 2003. godine
Sarajevo

Predsjednik
Niko Lozančić, s. r.

ZAKON

O UPRAVLJANJU OTPADOM

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se:

- sve kategorije otpada, osim otpada navedenog u stavu 3. ovog člana;
- sve vrste aktivnosti u upravljanju otpadom, operacije i postrojenja.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na:

- otpad nastao iskorištavanjem resursa, ekstrakcijom, tretmanom i iskorištavanjem mineralnih sirovina i radom kamenoloma;
- tečni otpad;
- životinjski otpad i drugi neopasni materijali prirodnog porijekla koji se mogu koristiti u poljoprivredne svrhe,
- odloženi eksploziv, osim ako to nije regulirano posebnim propisom.

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na radioaktivni otpad, gasove ispuštene u atmosferu i otpadne vode.

Član 2.

Cilj Zakona

Cilj ovog zakona je podsticanje i osiguranje najvažnijih uvjeta radi sprečavanja nastajanja otpada, prerade otpada za ponovnu upotrebu i reciklaže, izdvajanje sirovinskog materijala i njihovo korištenje za proizvodnju energije i sigurno odlaganje otpada.

Član 3.

Prioriteti u upravljanju otpadom

Radi postizanja cilja i pravovremenog sprečavanja zagađivanja i smanjenja posljedica po zdravlje ljudi i okoliš, upravljanje otpadom vršit će se na način da osigura:

- minimalno nastajanje otpada, a posebno svodenje opasnih karakteristika takvog otpada na minimum;
- smanjenje nastalog otpada po količini, posebno uzimajući u obzir tokove otpada;
- tretiranje otpada na način kojim se osigurava povrat sirovinskog materijala iz njega;
- spaljivanja ili odlaganja na deponije na okolinski prihvatljiv način onih vrsta otpada koje ne podliježu povratu komponenti, ponovnoj upotrebi ili proizvodnji energije.

Kod utvrđivanja prioriteta iz stava 1. ovog člana uzet će se u obzir:

- ekološke beneficije,
- tehnička izvodljivost za korištenje nabolje raspoložive tehnologije,
- ekonomska izvodljivost.

Upravljanje otpadom vršit će se na način da se preduzmu sve neophodne mjere koje osiguravaju tretman i odlaganje otpada bez ugrožavanja zdravlja ljudi i bez stvaranja štete ili prouzrokovanja značajnog rizika po prirodu, a naročito:

- bez rizika po vode, zrak, tlo, životinje i biljke;
- bez stvaranja smetnji putem buke ili mirisa;
- bez štetnog uticaja po prirodu ili mjesta koja su od posebnog interesa.

II - DEFINICIJE

Član 4.

U smislu ovog zakona sljedeći izrazi znače:

"*otpad*" - znači sve materije ili predmete koje vlasnik odlaže, namjerava odložiti ili se traži da budu odložene u skladu sa jednom od kategorija otpada navedenoj u listi otpada i utvrđenoj u provedbenom propisu;

"*komunalni otpad*" - je otpad iz domaćinstva kao i drugi otpad koji je zbog svoje prirode ili sastava sličan otpadu iz domaćinstva;

"*opasni otpad*" - je svaki otpad koji je utvrđen posebnim propisom i koji ima jednu ili više karakteristika koje prouzrokuju opasnost po zdravlje ljudi i okoliš po svom porijeklu, sastavu ili koncentraciji, kao i onaj otpad koji je naveden u listi otpada kao opasni i reguliran provedbenim propisom;

"*neopasni otpad*" - je otpad koji nije definiran kao "opasni otpad";

"*inertni otpad*" - je otpad koji nije podložan značajnim fizičkim, hemijskim ili biološkim promjenama. Inertni otpad se neče rastvarati, spaljivati ili na drugi način fizički ili hemijski obrađivati, biološki razgrađivati ili nepovoljno uticati na druge supstance sa kojima dolazi u kontakt na način da prouzrokuje zagađenje okoliša ili ugrožavanje zdravlja ljudi. Ukupna vlažnost, sadržaj polutanata u otpadu i ekotoksičnost filtrata mora biti neznatna da ne bi došlo do ugrožavanja kvaliteta površinskih i podzemnih voda;

"*vlasnik*" - je proizvođač otpada i fizičko ili pravno lice koje posjeduju otpad;

"*proizvođač*" - je bilo koje lice čijom aktivnošću se proizvodi otpad (originalni proizvođač) i/ili bilo koje lice koje obavlja predtretman, sortiranje ili druge operacije koje dovode do promjene fizičkih karakteristika ili sastava otpada;

"*odlagač*" - je bilo koje lice kojem se isporučuje otpad ili koje obavlja odlaganje takvog otpada;

"*operator*" - je fizičko ili pravno lice odgovorno za bilo koju vrstu aktivnosti upravljanja otpadom;

"*upravljanje otpadom*" - znači sistem aktivnosti i radnji vezanih za otpad, uključujući prevenciju nastanka otpada, smanjivanje količine otpada i njegovih opasnih karakteristika, tretman otpada, planiranje i kontrolu aktivnosti i procesa upravljanja otpadom, transport otpada, uspostavljanje, rad, zatvaranje i održavanje uređaja za tretman otpada nakon zatvaranja, monitoring, savjetovanje i obrazovanje u vezi sa aktivnostima i radnjama na upravljanju otpadom;

"*tretman*" - znači fizičke, termalne, hemijske ili biološke procese, uključujući sortiranje koji mijenjaju karakteristike otpada u cilju smanjivanja količine ili opasnih osobina, olakšavaju rukovanje ili povećavaju povrat komponenti otpada;

"*povrat komponenti*" - znači povrat materijala i energije iz iskorištenih proizvoda ili otpada u privredni sistem primjenom određenog tehnološkog postupka ili spaljivanjem;

"*ponovno korištenje*" - znači svaku aktivnost kojom se otpad upotrebljava za namjenu za koju je prvobitno korišten;

"*skupljanje*" - znači sistemsko skupljanje i po mogućnosti sortiranje otpada u cilju olakšanja budućeg tretmana;

"*transport*" - znači promet otpada van postrojenja;

"*skladištenje*" - znači ostavljanje otpada od proizvođača unutar postrojenja i pogona, a najviše tri godine na način koji isključuje opasnost po okoliš i ljudsko zdravlje;

"*odlaganje*" - znači bilo koju aktivnost utvrđenu u provedbenom propisu;

"*deponija*" - znači mjesto odlaganja otpada u svrhu konačnog odlaganja na površini ili ispod površine zemljišta uključujući:

- unutrašnja mjesta za odlaganje (npr. deponije gdje proizvođač otpada zbrinjava vlastiti otpad na mjestu nastanka) i
- stalna mjesta (npr. više od jedne godine) koja se upotrebljavaju za dugogodišnje odlaganje otpada, ali isključujući:
- objekte gdje nije dozvoljeno skladištenje otpada, a otpad je spreman za daljnji transport u cilju ponovnog korištenja, tretmana ili odlaganja na drugom mjestu,
- prethodno skladištenje otpada za ponovnu upotrebu ili tretman za period po pravilu manji od tri godine ili

- prethodno skladištenje otpada za odlaganje u periodu manjem od jedne godine;

"*biorazgradivi otpad*" - je svaki otpad koji je pogodan za aerobnu ili anaerobnu razgradnju kao što je hrana, vrtni otpad, papir i karton;

"*tečni otpad*" - je svaki otpad u tečnoj formi uključujući otpadne vode, ali isključujući mulj.

III - OSNOVNA NAČELA

Član 5.

Načela upravljanja otpadom su:

prevencija - izbjegavanje nastajanja otpada ili smanjivanje količine i štetnosti nastalog otpada da bi se smanjio rizik po zdravlje ljudi i okoliš i da bi se izbjegla okolinska degradacija;

mjere opreznosti - sprečavanje opasnosti ili šteta po okoliš koju prouzrokuje otpad, preduzimanje mjera, čak i ako nije na raspolaganju potpuna naučna podloga;

odgovornost proizvođača otpada - proizvođač je odgovoran za odabir najprihvatljivijeg okolinskog rješenja prema karakteristikama proizvoda i tehnologiji proizvodnje uključujući životni ciklus proizvoda i korištenje najadekvatnije raspoložive tehnologije;

princip zagađivača plaća - proizvođač ili vlasnik otpada snosi sve troškove prevencije, tretmana i odlaganja otpada, uključujući brigu nakon upotrebe imonitoring. On je i finansijski odgovoran za preventivne i sanacione mjere zbog šteta po okoliš koje je prouzrokovao ili će ih najvjerojatnije prouzrokovati;

blizina - tretman ili odlaganje otpada treba se vršiti u najbližem adekvatnom postrojenju ili lokaciji, uzimajući u obzir okolinsku i ekonomsku profitabilnost,

regionalnost - razvoj tretmana otpada i izgradnja objekata za njegovo odlaganje treba se vršiti na način da pokriva potrebe regiona i omogućava samoodrživost izgrađenih objekata.

IV - PLANIRANJE UPRAVLJANJA OTPADOM

Član 6.

U planiranju upravljanja otpadom nadležni organi dužni su izraditi planove za upravljanje otpadom koji će obuhvatiti:

- vrstu, količinu i porijeklo otpada koji se proizvodi i koji se treba tretirati ili odložiti;
- ciljeve upravljanja otpadom;
- opće tehničke zahteve za upravljanje otpadom i uređaje unutar područja na kojima se nalaze;
- raspoloživ i podesan tretman i mjesta odlaganja i uređaje unutar određene teritorije;
- specijalne ugovore za tretman ili odlaganje otpada za veći broj općina;
- specijalne ugovore za pojedine vrste otpada kao što je opasni otpad, tečni otpad, ambalažni otpad itd.;
- strateške ciljeve sa razrađenim prioritetima u upravljanju otpadom i pojedinim aktivnostima koje se trebaju preduzeti;
- listu mjera koje se trebaju preduzeti;
- procjenu troškova za izvršavanje zadataka u upravljanju otpadom.

Član 7.

Međuentitetsko tijelo za okoliš, pored ovlaštenja utvrđenih u Zakonu o zaštiti okoliša, ovlašteno je i za koordiniranje na entitetskom nivou pri izradi Strategije upravljanja otpadom.

Koordinacija iz stava 1. ovog člana vrši se:

- davanjem smjernica o metodologiji razvoja i sadržaju Strategije upravljanja otpadom u entitetu;
- davanjem komentara i mišljenja na nacрте strategija upravljanja otpadom;
- održavanjem zajedničkih sastanaka radi usklađivanja nacрта strategija;
- utvrđivanjem opće politike upravljanja otpadom na državnom nivou koja obuhvata pitanja navedena u st. od 1. do 4. člana 6. i opasni otpad.

Član 8.

Strategija upravljanja otpadom Federacije BiH

Strategiju upravljanja otpadom na period od šest godina donosi Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Parlament Federacije) na prijedlog Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada FBiH).

Stručne i druge poslove u izradi Strategije upravljanja otpadom vrši Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo).

Izrada propisa iz stava 1. ovog člana vrši se u saradnji sa:

- Međuentitetskim tijelom za okoliš;
- predstavnicima Vlade Republike Srpske;
- predstavnicima ekonomskih udruženja;
- predstavnicima udruženja za zaštitu okoliša;
- predstavnicima kantonalnih vlada.

Propis iz stava 1. ovog člana mora biti usklađen sa Strategijom ekonomskog razvoja FBiH i kantonalnim planovima ekonomskog razvoja.

Vlada FBiH će dvogodišnje podnositi izvještaj Parlamentu Federacije o provođenju Strategije.

Član 9.

Kantonalni planovi za upravljanje otpadom

Svaki kanton donijet će Plan upravljanja otpadom na svom području.

Plan iz stava 1. ovog člana mora biti usaglašen sa Strategijom upravljanja otpadom Federacije BiH.

Plan iz stava 1. ovog člana donosi zakonodavno tijelo kantona.

Kantonalnim propisom uredit će se uvjeti za planiranje upravljanja otpadom u općinama.

Izrada Plana iz stava 1. ovog člana vrši se u saradnji sa općinskim organima, ekonomskim udruženjima i udruženjima za zaštitu okoliša.

Član 10.

Kantonalnim propisom utvrdit će se zadaci općina u izradi općinskih planova upravljanja otpadom koji trebaju sadržavati najmanje:

- programe o skupljanju opasnog otpada iz domaćinstava;
- programe za korištenje komponenti iz komunalnog otpada;
- programe za smanjenje procenta biorazgradivog otpada i ambalažnog otpada u komunalnom otpadu;
- programe za podizanje javne svijesti u upravljanju otpadom;
- lociranje postrojenja za upravljanje otpadom;
- saradnju između općina radi postizanja zadatih ciljeva.

Izrada planova iz stava 1. ovog člana vrši se u saradnji sa nadležnim kantonalnim i općinskim organima, poslovnim zainteresiranim grupama i udruženjima za okoliš.

Planovi iz stava 1. ovog člana dostavljaju se kantonalnom ministarstvu nadležnom za pitanja okoliša (u daljem tekstu: kantonalno ministarstvo).

Član 11.

Poslove upravljanja otpadom iz nadležnosti Federacije BiH vrši Federalno ministarstvo u saradnji sa Federalnim ministarstvom zdravlja i drugim nadležnim ministarstvima.

Poslove prekograničnog prometa otpada i poslove upravljanja otpadom i postrojenjima za tretman otpada, koji obuhvataju područje dva ili više kantona, vrši Federalno ministarstvo.

Izuzet poslova iz stava 2. ovog člana, poslove upravljanja svim vrstama otpada, određivanje lokacija i zemljišta u poslovima upravljanja otpadom i postrojenjima vrši kantonalno ministarstvo.

Član 12.

Za obavljanje aktivnosti tretmana otpada i njegovog odlaganja potrebno je pribaviti dozvolu osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Dozvola iz stava 1. ovog člana ne isključuje dobijanje urbanističke saglasnosti, dozvole za građenje i dozvola utvrđenih posebnim propisima.

Dozvola iz stava 1. ovog člana nije potrebna u sljedećim slučajevima:

- prikupljanja i kretanja otpada unutar lokacije proizvođača otpada;
- kretanja otpada između različitih postrojenja ili lokacija istog proizvođača izuzev opasnog otpada;
- prijevoza otpada koji proizvodi proizvođač sa svojim vlastitim prijevoznim sredstvima do lokacije ili postrojenja za tretman, u slučaju malih količina ne većih od 100 kg po kretanju, izuzev opasnog otpada;
- vraćanja ambalaže ili korištenih proizvoda od proizvođača proizvoda.

Za prikupljanje, kretanje i prijevoz otpada građana koji je ograničen samo na vlastiti otpad proizveden u domaćinstvima nije potrebna dozvola iz stava 1. ovog člana ukoliko nije drugačije određeno posebnim propisom.

Član 13.

Zahtjev za dobijanje dozvole mora sadržavati sljedeće:

- podatke o podnosiocu zahteva i operatoru kada se radi o različitim licima;
- opis vrste i ukupne količine otpada - ulazak i izlazak;
- opis očekivanih uticaja na okoliš;
- predloženi ili stvarni kapacitet postrojenja ili lokacije;
- opis postrojenja ili lokacije uključujući karakteristike okoliša;
- predloženi/postojeći tretman;
- predložene/postojeće metode za sprečavanje i smanjenje zagađivanja;
- predložene/postojeće aktivnosti, praćenje i plan kontrole;
- predloženi plan za aktivnosti zatvaranja i postupke nakon zatvaranja;
- finansijske i druge garancije od podnosioca zahtjeva.

Dozvola iz člana 12. stav 1. ovog zakona neće se izdati ako:

- projekt nije u skladu sa pravnim, okolinskim i zdravstvenim zahtjevima;
- nema tehničkih eksperata za upravljanje postrojenjima ili lokacijom;
- nije osiguran tehnički i profesionalni razvoj i obuka osoblja;
- nisu poduzete neophodne mjere sprečavanja nesreća i ograničenje njihovih posljedica;
- nije osigurana odgovarajuća finansijska ili druga garancija;
- projekt nije u skladu sa odgovarajućim planom(vima) za upravljanje otpadom.

Dozvola iz člana 12. stav 1. ovog zakona sadrži:

- vrstu i količinu otpada koji se treba tretirati i/ili odložiti;
- opće tehničke zahtjeve za rad, monitoring i sisteme praćenja;
- metode tretmana;
- mjere predostrožnosti koje se trebaju preduzeti;
- podatke o porijeklu, određištu i tretmanu otpada, te vrste i količine takvog otpada;
- period na koji se dozvola daje.

Provedbenim propisom uredit će se davanje dozvole za aktivnosti male privrede u upravljanju otpadom.

Dozvola se izdaje na period od pet godina i može se produžiti za isti vremenski period ukoliko se ne promijene uvjeti pod kojim je dozvola izdata.

Član 14.

Finansijske garancije

Finansijske i druge garancije za pokrivanje troškova rizika od mogućih šteta, sanacije i postupaka nakon zatvaranja uplaćuju se u kantonalni fond na čijem teritoriju se nalazi odlagalište.

Finansijska garancija mora biti srazmjerna količini otpada, očekivanim troškovima i pojavi rizika.

Finansijska garancija ili dio garancije za rad deponije važi sve dok je potrebna, a najmanje 30 godina nakon zatvaranja deponije.

V - ODGOVORNOST U UPRAVLJANJU OTPADOM I AKTIVNOSTIMA

Član 15.

Opći propisi za upravljanje otpadom

Sve aktivnosti trebaju se poduzimati tako da imaju veoma mali uticaj na okoliš i ljudsko zdravlje, smanjuju opterećenje i korištenje okolinskih resursa, ne ugrožavaju ljudsko zdravlje ili zagađuju okoliš, smanjuju količine i štetne uticaje otpada, unapređuju ponovno korištenje i reciklažu otpada i sigurno odlaganje otpada.

U cilju sprečavanja proizvodnje otpada i smanjenja količina i štetnih uticaja otpada stimulirat će se:

- racionalno korištenje materijala i energije;
- čuvanje materijala i ostataka unutar procesa proizvodnje i potrošnje što je više moguće;
- proizvodnja proizvoda koji produkuju najmanju količinu otpada i stvaraju najmanje štetnih uticaja;
- zamjena materijala koji prouzrokuju rizik kad postanu otpad.

Stimulirat će se ponovno korištenje otpada, reciklaža otpada, zamjena sirovinskog materijala sa otpadom u cilju korištenja materijala ili energije iz otpada, a ukoliko to nije moguće, stimulirat će se korištenje otpada kao energetskog izvora.

Proizvedeni otpad koristi se ako je ekološki koristan, tehnički izvodiv i ekonomski opravdan.

Otpad se odlaže samo ako nije moguće korištenje njegovog materijala i/ili energije u postojećim tehničkim i ekonomskim uvjetima i ako su troškovi ponovnog korištenja nerazumno visoki u poređenju sa troškovima odlaganja.

Zabranjeno je napuštati, gomilati, odlagati ili tretirati otpad bez nadzora.

Zabranjeno je miješati različite vrste otpada osim ako se tako omogućava povrat sirovina i/ili odlaganje.

Član 16.

Odgovornost proizvođača

Proizvođač je dužan dizajnirati proizvod i ambalažu, koristiti tehnologije i razvijati proizvodnju na način koji najefikasnije koristi materijale i energiju, stimulira ponovno korištenje i reciklažu proizvoda, a na kraju životnog ciklusa proizvoda promovirat će okolinski održiv tretman, korištenje i odlaganje.

Proizvođač je dužan koristiti takve sirovine i osnovne materijale, poluproizvode i ambalažu koji smanjuju upotrebu energije i materijala i čijom upotrebom se smanjuje proizvodnja otpada i upotreba ambalaže koja duže traje i ne ugrožava okoliš kada postane otpad.

Ostaci nastali u toku tehnološkog procesa, a koji se uvode ponovo u tehnološki proces kao i proizvodi koji se mogu koristiti ponovo za prvobitnu svrhu bez daljnjeg tretmana, postaju otpad jedino kada izađu iz ovog proizvodnog ciklusa.

Da bi se ispunile obaveze utvrđene u st. od 1. do 3. ovog člana proizvođač je dužan:

- ispuniti minimum zahtjeva u pogledu skupljanja i ponovnog korištenja raznih vrsta otpada koji su utvrđeni posebnim propisom;
- ispuniti minimum zahtjeva za odlaganje, posebno za deponije onih vrsta otpada koji su utvrđeni posebnim propisima,
- ne koristiti materijale i opasne supstance i/ili robu koje prelaze granične vrijednosti za ove materijale ili supstance kao što je utvrđeno posebnim propisima.

Član 17.

Proizvođač je dužan obavijestiti prodavača i potrošača o važnim karakteristikama proizvoda i ambalaže sa aspekta upravljanja otpadom, kao i o načinu tretmana u slučaju kraja životnog ciklusa proizvoda i otpada produkovanog iz njega.

Provedbenim propisom utvrdit će se obrazac, sadržaj i postupak obavještanja.

Kvalitet otpada na kraju životnog ciklusa proizvoda i ambalaže, dugoročni kvalitet proizvoda i ponovno korištenje i pakiranje, materijalne karakteristike proizvoda, pakiranje i obnovljivost kvaliteta bit će označeni na odgovarajući način u skladu sa posebnim propisima.

Član 18.

Proizvođač će primiti nazad i/ili nadoknaditi korištene proizvode ili otpad od proizvođača od vlasnika u skladu sa posebnim propisima radi ponovnog korištenja, reciklaže ili odlaganja na okolinski prihvatljiv način.

Proizvođač može primiti natrag ili nadoknaditi proizvode ili otpad od proizvođača od vlasnika ili sklopiti ugovor za pružanje usluga na dobrovoljnoj osnovi sa prodavačem.

Proizvođač će nadoknaditi depozit koji je prethodno platio za proizvod.

Provedbenim propisom utvrdit će se obaveza korištenja sistema za nadoknađivanje depozita kada se radi o određenim proizvodima.

Član 19.

U skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša operator postrojenja za koje je potrebna okolinska dozvola izrađuje Plan o upravljanju otpadom koji sadrži:

- dokumentaciju o otpadu koji proizvodi preduzeće (porijeklo, vrste otpada u skladu sa listom otpada, sastav, količina);
- mjere koje se trebaju preduzeti radi sprečavanja proizvodnje otpada, posebno kada se radi o opasnom otpadu;
- odvajanje otpada, posebno opasnog otpada od druge vrste otpada i od otpada koji će se ponovo koristiti;
- odlaganje otpada na deponiji;
- metode tretmana i/ili odlaganja.

Kod novih postrojenja Plan za upravljanje otpadom prilaže se kao dodatak zahtjevu za dobijanje okolinske dozvole u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti okoliša.

Kod postojećeg postrojenja Plan se izrađuje i šalje nadležnom organu u periodu od šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Planovi za upravljanje otpadom preduzeća se ažuriraju svake tri godine ili nakon promjene u radu postrojenja.

Član 20.

Operator postrojenja za koja je potrebna okolinska dozvola kao proizvođač mora odrediti lice odgovorno za poslove upravljanja otpadom. Nadležni organ iz člana 11. ovog zakona bit će obaviješten o imenovanju odgovornog lica.

Odgovorno lice dužno je da:

- izradi i ažurira nacrt Plana za upravljanje otpadom;
- provede Plan za upravljanje otpadom;
- predlaže mjere za poboljšanje prevencije, ponovnog korištenja i reciklaže otpada;
- nadzire ispunjenje utvrđenih uvjeta za upravljanje otpadom i o tome izvještava operatora.

Odgovornost lica iz stava 1. ovog člana ne oslobađa operatora finansijske i pravne odgovornosti za poštovanje zahtjeva za upravljanje otpadom.

Član 21.

Odgovornost prodavača

Prodavač proizvoda i usluga (u daljem tekstu: prodavač) dužan je vratiti i/ili nadoknaditi depozite, prikupljati na selektivan način i isporučivati proizvode i ambalažu koji su na kraju životnog ciklusa proizvođaču ili operatoru koji je ovlašten za pružanje usluga upravljanja otpadom ako je to utvrđeno posebnim propisom.

Prodavač može proizvođaču vratiti ili nadoknaditi pakirane proizvode ili otpad nastao iz njih kada je on odgovoran za tretman, ponovno korištenje i reciklažu otpada u skladu sa posebnim propisima.

Član 22.

Zajednički uvjeti za proizvođača i prodavača

Proizvođač i prodavač mogu prenijeti obaveze iz člana 16. stav 1. i člana 21. stav 1. ovog zakona na operatora sistema za prikupljanje otpada putem sporazuma ili ugovora.

Uvjeti za prenošenje obaveza iz stava 1. ovog člana utvrdit će se provedbenim propisom.

Uvoznik ima istu odgovornost kao i proizvođač prema čl. od 17. do 19. ovog zakona.

Član 23.

Sistem prikupljanja otpada

Sistem za prikupljanje otpada može uspostaviti proizvođač i/ili prodavač ili operator za upravljanje otpadom.

Pored zahtjeva iz člana 13. stava 1. ovog zakona zahtjev za uspostavu sistema za prikupljanje otpada sadrži:

- organizacionu strukturu sistema;
- geografsko područje sa kojeg se prikuplja otpad;
- vrste otpada koje se trebaju prikupiti;
- raspored prikupljanja;
- metode tretmana.

Pored razloga iz člana 13. stav 2. ovog zakona dozvola se neće izdati ako nije osiguran:

- dovoljan broj i raspored mjesta za prikupljanje,
- ispunjavanje ciljeva utvrđenih posebnim propisom,
- okolinski prihvatljivo upravljanje otpadom.

Dozvola mora da sadrži opis i glavne elemente sistema za prikupljanje, vrstu i količinu otpada, geografsko područje koje ovaj sistem pokriva, finansije, raspored skupljanja, dokumentaciju o protoku otpada.

Troškovi uspostavljenog sistema za prikupljanje otpada podliježu kontroli nadležnog organa za nadzor tržišta.

Član 24.

Odgovornost proizvođača i vlasnika otpada

Proizvođač i vlasnik otpada dužni su skupljati, brinuti se o ponovnom korištenju i reciklaži ili odlaganju otpada koji je produkovan zbog njihovih aktivnosti ili otpada kojeg posjeduju.

Proizvođač i vlasnik otpada dužni su da prije odlaganja i ponovnog korištenja otpada uskladište otpad na okolinski prihvatljiv način.

Obavezu ponovnog korištenja i reciklažu ili odlaganje preuzima proizvođač ili sam vlasnik ukoliko:

- koristi odgovarajuću opremu za ponovno korištenje i reciklažu ili odlaganje, proceduru ili postrojenje u skladu sa uvjetima datim u posebnom propisu,
- koristi metodologiju propisanu za rad preduzeća za tretman otpada snoseći troškove takvog tretmana.

Selektivno prikupljanje, pakiranje i označavanje otpada uredit će se posebnim propisima.

Član 25.

Upravljanje komunalnim otpadom

Skupljanje i tretiranje komunalnog otpada vrši se u skladu sa posebnim propisom o komunalnim djelatnostima.

Kantonalnim propisom uredit će se osnivanje i rad komunalnih preduzeća i obaveze općina u pružanju komunalnih usluga.

Domaćinstva su dužna prikupljati svoj produkovani otpad i predati ga komunalnim preduzećima za otpad, a opasni otpad predati na određena mjesta za prikupljanje (centre) ili licu koje je nadležno za pružanje usluga u upravljanju otpadom.

Proizvođači otpada koji nisu domaćinstva koristit će usluge komunalnih preduzeća za otpad koji oni produkuju ukoliko njihov otpad ima iste ili slične osobine kućnog otpada.

Proizvođači nisu obavezni koristiti usluge komunalnih preduzeća za otpad ukoliko skupljaju i tretiraju svoj otpad u skladu sa okolinskim propisima i ako predaju svoj otpad ovlaštenom operatoru za upravljanje otpadom.

U slučaju uvođenja sistema selektivnog prikupljanja otpada, domaćinstva i drugi vlasnici otpada bit će obavezni selektirati otpad u skladu sa tim propisom.

Član 26.

Kantonalnim propisom uredit će vršenje poslova javnih usluga, posebno servisa za selektivni tretman otpada.

Poslovi javnih usluga obuhvataju:

- prikupljanje otpada iz domaćinstava i drugih prostorija koje proizvode komunalni otpad,
- tretman komunalnog otpada uključujući upravljanje povratom sirovina i/ili odlaganja,
- mjesta za selektivno prikupljanje otpada.

Posebnim propisom uredit će se uvjeti plaćanja javnih usluga.

Član 27.

Usluge iz člana 26. ovog zakona vrši operator za upravljanje otpadom koji dobije posao putem tendera.

Tender se može dati za sve aktivnosti upravljanja otpadom ili samo za jednu ili više aktivnosti upravljanja otpadom.

Član 28.

Kantonalnim propisom iz člana 25. ovog zakona uredit će se:

- geografsko područje koje pokriva preduzeće;
- osnovni zahtjevi za osiguranje rada preduzeća, uključujući metode skupljanja (kao npr. selektivno skupljanje otpada), učestalost, prava i obaveze domaćinstava i preduzeća čiji je otpad sličan otpadu iz domaćinstva;
- određivanje načina korištenja usluga komunalnih preduzeća za otpad za proizvođače i vlasnike otpada a koji nisu domaćinstva;
- vrste kaznenih odredbi i stimulacionih mjera;
- tehnički i drugi zahtjevi koji se odnose na rad komunalnih preduzeća za otpad uključujući skupljanje, tretman i odlaganje;
- uvođenje sistema selektivnog prikupljanja otpada zajedno sa određivanjem mjesta za selektivno prikupljanje otpada;
- određivanje lokacije za deponije i lokacije za druge vrste tretmana otpada;
- procjena visine naknade koja osigurava pouzdan, kontinuiran i prihvatljiv rad komunalnih preduzeća za otpad i adekvatne uvjete plaćanja;
- uvjeti za pronalaženje i tretiranje nezakonito odloženog komunalnog otpada.

Član 29.

Tretman otpada

Operator postrojenja za tretman otpada smatrat će se i proizvođačem otpada ukoliko proizvodi otpad u toku tretmana.

Operator će voditi evidenciju podataka o otpadu koji je preuzeo na tretman i koji nastaje u toku tretmana i obavijestit će nadležni organ u skladu sa posebnim propisom najmanje jednom godišnje.

Izveštaj će sadržavati najmanje:

- vrstu i sastav otpada u skladu sa listom otpada i njenim sadržajem,
- količinu otpada,
- porijeklo ili izvor otpada.

Provedbenim propisom može se zahtijevati odobrenje ili tehnička osposobljenost za korištenje i prodaju određenih tehnologija za tretman otpada, opreme i materijala.

Član 30.

Skupljanje otpada

Proizvođač ili vlasnik otpada skupljat će otpad selektivno u skladu sa potrebom budućeg tretmana.

Prikupljanje otpada unutar lokacije proizvođača ili vlasnika na način koji isključuje rizik po okoliš vremenski je ograničeno i ne zahtijeva posebnu dozvolu.

Operator za prikupljanje otpada skuplja otpad od proizvođača i vlasnika i transportuje ga do mjesta za prikupljanje

otpada, transfer-stanice ili mjesta za ponovnu upotrebu i recikliranje, tretman ili konačno odlaganje.

Operator za prikupljanje otpada može preuzeti otpad od vlasnika na mjestima za prikupljanje.

Član 31.

Korištenje otpada

Otpad se može koristiti i povratom materijala i energije.

Otpad će se koristiti na način da proizvodi koji nastaju korištenjem otpada neće prouzrokovati veće okolinsko opterećenje nego proizvodi iz osnovnog sirovinskog materijala.

Član 32.

Transport otpada

Otpad će se transportovati na način koji isključuje zagađenje okoliša.

U slučaju zagađenja nastalog u toku transporta, prijevoznik će biti odgovoran za čišćenje i dovodenje u prvobitno stanje zagađenog područja.

U slučaju transporta koji nije kombinovan sa aktivnostima tretmana otpada prijevoznik će, u skladu sa stavom 1. ovog člana, biti odgovoran samo za ispravnu isporuku otpada na određite koje je odredio pošiljalac, a koja je odobrena kao lokacija za upravljanje otpadom.

Ako se otpad ne može isporučiti na određite prijevoznik će vratiti otpad pošiljaocu.

Transport opasnog otpada bit će praćen odgovarajućom dokumentacijom utvrđenom u posebnim propisima.

Opasni otpad u toku transporta mora biti označen i pakiran u skladu sa posebnim propisom. Prijevoz opasnog otpada mora biti usklađen sa općim zahtjevima za prijevoz opasnih roba.

Član 33.

Odlaganje otpada

Načini odlaganja mogu biti:

- odlaganje na lokaciji deponije,
- termalna obrada,
- druge hemijske, biološke ili fizičke obrade.

Dozvola za nove sanitarne deponije može se izdati samo za deponovanje na regionalnom nivou.

Član 34.

Deponija

U skladu sa članom 13. stav 3. ovog zakona u dozvoli će se utvrditi:

- klasa deponije (deponija za opasni, deponija za bezopasni, deponija za inertni otpad);
- spisak definiranih vrsta i ukupna količina otpada koja je dozvoljena da se odloži na deponiji;
- zahtjevi za pripremu deponije, aktivnosti deponovanja, monitoring i kontrola, uključujući plan za nepredviđene situacije, kao i privremeni zahtjevi za zatvaranje deponija i postupci nakon zatvaranja;
- zahtjevi za postupke primanja otpada;
- obaveza podnosioca zahtjeva da izvjesti bar jednom godišnje nadležni organ o vrstama i količinama odloženog otpada i o rezultatima programa monitoringa.

Nadležni inspekcijski organi izvršit će inspekcijski pregled lokacije u pogledu ispunjenja uvjeta iz dozvole prije početka odlaganja.

Član 35.

Spaljivanje

U skladu sa članom 13. stav 1. ovog zakona zahtjev za spaljivanje otpada treba da sadrži sljedeće garancije:

- da je postrojenje projektirano, opremljeno i funkcioniše u skladu sa zahtjevima kategorije otpada koji se spaljuje;
- da se omogućuje u što većoj mjeri iskorištavanje toplote koja se proizvede u procesu spaljivanja;
- da se ostaci svedu na minimum u količinskom smislu i u smislu štetnosti i omogućuje reciklaža gdje je to moguće;

- da se odlaganje ostataka otpada čija se proizvodnja ne može spriječiti, redukovati ili reciklirati izvršava u skladu s odredbama ovog zakona.

U skladu sa članom 13. stav 3. ovog zakona izdata dozvola treba da sadrži:

- listu kategorije otpada koji se mogu tretirati,
- podatke o ukupnom kapacitetu postrojenja za spaljivanje otpada,
- specificirane postupke uzrokovanja i mjerenja radi ispunjenja obaveza periodičnih mjerenja za svakog zagađivača zraka ili vode.

Dozvola koju izdaje nadležni organ za postrojenja za spaljivanje opasnog otpada osim podataka iz stava 2. ovog člana sadrži:

- količine različitih kategorija opasnog otpada koji se može tretirati,
- specifikaciju minimalnog i maksimalnog protoka masa tih opasnih otpada, njihove najniže i najviše kalorijske vrijednosti i njihov maksimalan sadržaj zagađujućih materija (PCB, PCP, hlora, fluora, sumpora, teških metala).

Član 36.

Opći zahtjevi za opasni otpad

Otpad koji se ne nalazi na listi otpada u posebnom propisu ili provedbenom propisu kao opasni ili čiji je sadržaj nepoznat, smatrat će se opasnim dok se ne ustanovi da li je opasan ili bezopasan.

Za smjesu opasnih otpada s drugim otpadom ili materijalima nadležni organ izdat će posebnu dozvolu.

U skladu sa stavom 2. ovog člana dozvola će se izdati ako:

- se korištenje ili odlaganje otpada može efikasnije poduzeti kao tretman smjese nego kao tretman njenih pojedinih komponenti;
- rizik po okoliš i zdravlje zbog smjese nije povećan;
- smjesa ne predstavlja rizik za vodu, zrak, zemlju, biljni i životinjski svijet;
- smjesa ne prouzrokuje štetu okolišu bukom ili mirisom;
- smjesa ne ugrožava pejzaže ili mjesta od posebnog interesa.

Opasni otpad proizveden u domaćinstvima, institucijama ili službama sakuplja se odvojeno na način da se onemogućuje zagađivanje i šteta po okoliš.

Predaja otpada operatoru ovlaštenom za skupljanje opasnog otpada vrši se u skladu sa posebnim propisom.

Član 37.

Katastar zagađivača

Svaka deponija mora biti registrirana u katastru nekretnina i katastru zagađivača (u daljem tekstu: katastar).

Postojeće deponije ili one koje su zatvorene kao rezultat revidiranja plana prilagodavanja registriraju se u katastar na osnovu odluke nadležnog organa za zaštitu okoliša.

Vlasnik deponije je dužan po zatvaranju deponije izraditi procjenu uticaja na okoliš i dostaviti je nadležnom organu.

Ukoliko vlasnik deponije vršeći procjenu uticaja na okoliš ustanovi značajnu kontaminaciju otpadom obavijestit će o tome nadležni organ.

Nadležni organ obavještava katastar o kontaminaciji, prirodni i obimu kontaminacije.

U slučaju iz stava 4. ovog člana nadležni organ naložit će vlasniku deponije preduzimanje mjera za sprečavanje potencijalne opasnosti za zdravlje ili štete i zagađivanje okoliša.

VI -PREKOGRANIČNI PROMET OTPADA

Član 38.

Opći zahtjevi prekograničnog kretanja otpada

Prekogranični promet otpada vrši se pod uvjetom da:

- država BiH, Federacija BiH - izvoznica nema tehničke mogućnosti i neophodna postrojenja, kapacitete ili

odgovarajuće lokacije za odlaganje otpada radi odlaganja otpada na ekološki prihvatljiv i efikasan način ili se otpadi koriste kao sirovina za industriju recikliranja ili povrata komponenti u državu, entitet - uvoznicu;

- je izdata saglasnost za prekogranični promet otpada;
- se otpadi pakiraju, etiketiraju i prijevoze na način kojim se sprečava zagađenje okoliša u skladu sa najboljom raspoloživom praksom;
- postoji odgovarajuća dokumentacija o kretanju od tačke gde je njegovo kretanje počelo do momenta odlaganja, u skladu sa nacionalnim i međunarodnim standardima i relevantnim međunarodnim pravilima i zahtjevima koji se odnose na početak prekograničnog prometa, do tačke odlaganja.

Član 39.

Prekogranični promet kada je Federacija BiH izvoznik

U slučaju prekograničnog prometa otpada kada je Federacija BiH izvoznik, proizvođač ili izvoznik je dužan podnijeti pisani zahtjev Federalnom ministarstvu o namjeravanom izvozu otpada.

Zahtjev iz stava 1. ovog člana sadrži:

- podatke o izvoru, sastavu i količini otpada i podatke o proizvođaču;
- u slučaju otpada iz različitih izvora, detaljan popis otpada i, ukoliko se zna, identitet prvobitnih proizvođača;
- ugovore za prijevoz i osiguranje trećim licima u slučaju štete;
- mjere koje se trebaju preduzeti radi osiguranja sigurnog transporta;
- ime/naziv primaoca otpada, lokacija gdje će se tretirati i odlagati, kao i vrstu i važenje dozvole za rad postrojenja;
- podatke o procesima tretiranja i odlaganja otpada;
- specifične uvjete za kretanje (obavezu korištenja određenih graničnih prijelaza, informacije o kretanju za nadležne organe, način i vrijeme transporta, važenje saglasnosti).

Federalno ministarstvo izdaje saglasnost za izvoz otpada ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- da je sklopljen ugovor između uvoznika i operatera koji ističe ekološki način upravljanja otpadom, a u slučaju izvoza opasnog otpada i da;
- je primljeno pisano odobrenje zemlje uvoznice i tranzitnih zemalja;
- je ostavljena odgovarajuća polisa osiguranja ili jamstvo banke u iznosu koji je potreban da pokrije troškove obrađivanja otpada bez opasnosti za okoliš.

U slučaju izvoza opasnog otpada ugovor iz stava 3. alineja 1. ovog člana mora uključivati obavezu:

- prijema otpada nazad ukoliko pošiljka nije realizirana kako je planirano ili ukoliko je došlo do kršenja odredaba sklopljenog ugovora,
- primaoca da osigura što je prije moguće i ne kasnije od 180 dana nakon prijema otpada potvrdu za Federalno ministarstvo da je odlaganje otpada izvršeno na ekološki prihvatljiv način.

Član 40.

Prekogranični promet otpada kada je Federacija BiH uvoznik

Zabranjuje se uvoz otpada radi odlaganja u Federaciju BiH. Otpad se može uvoziti u Federaciju BiH samo radi aktivnosti povrata materijala ili energije.

U slučaju prekograničnog prometa otpada, kada je Federacija BiH uvoznik, primjenjuju se odredbe člana 39. ovog zakona.

Federalno ministarstvo dužno je, u slučaju opasnog otpada nakon prijema saglasnosti države izvoznice i tranzitne zemlje, u

roku od 60 dana izdati saglasnost za uvoz, odbiti davanje saglasnosti za uvoz ili zahtijevati dodatne informacije.

Član 41.

Prekogranični promet otpada kada je Federacija BiH tranzitna zemlja

U slučaju prekograničnog prometa otpada kada je Federacija BiH tranzitna zemlja, primjenjuju se odredbe člana 39. ovog zakona.

Federalno ministarstvo dužno je, u slučaju opasnog otpada nakon prijema saglasnosti države izvoznice i države uvoznice, u roku od 60 dana izdati saglasnost za tranzit, odbiti davanje saglasnosti za tranzit ili zahtijevati dodatne informacije.

Član 42.

Opće odredbe za opasni otpad u prekograničnom kretanju

U slučaju redovnog otpremanja otpada, otpadi sa istim fizičkim i hemijskim osobinama, istom odlagaču, preko iste carinske službe na izlazu iz zemlje i na ulazu u zemlju koja uvozi i u slučaju tranzita preko iste carinske službe na ulasku ili izlasku iz tranzitne države ili država, umjesto pojedinačnih saglasnosti može se dati opća saglasnost.

Saglasnost iz stava 1. ovog člana daje Federalno ministarstvo na period od najviše 12 mjeseci.

Nakon perioda iz stava 2. ovog člana opća saglasnost može biti revidirana ili produžena za isti vremenski period u slučaju kada nije došlo do promjene uvjeta.

Član 43.

Primalac otpada u prekograničnom prometu dužan je obavijestiti Federalno ministarstvo o kretanju nakon isporuke ili primitka otpada.

Odlagač je dužan obavijestiti i izvoznika i nadležne organe države izvoznice o primanju pošiljke u odgovarajućem roku i o završetku aktivnosti upravljanja otpadom.

Član 44.

Prekogranični promet otpada mora se osigurati finansijskim ili drugim garancijama prema zahtjevu države uvoznice ili države u tranzitu.

Posebnim propisom utvrdit će se vrste finansijskih garancija kojima se može osigurati prekogranični promet otpada.

Član 45.

Kada prekogranično kretanje otpada za koje postoji saglasnost ne može da se izvrši u skladu s odredbama ugovora, zemlja koja izvozi osigurava da otpadi budu vraćeni u zemlju izvoznicu od izvoznika ukoliko se ne može naći drugo rješenje za odlaganje otpada na ekološki prihvatljiv način u roku od 90 dana od dana dolaska otpada na odredište.

Član 46.

Prekogranični promet smatrat će se nezakonitim ako:

- sve zemlje koje učestvuju nisu obaviještene;
- ne postoji odobrenje svih zemalja;
- je saglasnost falsifikovana ili pribavljena prevarom;
- u materijalnom smislu nije u skladu s dokumentima;
- rezultira namjernim odlaganjem (odbacivanjem) otpada kojim se krše odredbe ovog zakona i opći principi međunarodnog zakonodavstva o zaštiti okoliša.

Član 47.

U slučaju prometa opasnog otpada radi odlaganja između entiteta BiH potrebno je obavještenje nadležnog ministarstva entiteta iz kojeg se izvozi otpad ministarstvu entiteta u koji se uvozi otpad.

Obavještenje sadrži:

- podatke o izvorima, sastavu i količinu opasnog otpada;
- dogovoren putni pravac i dogovoreno osiguranje za treće strane u slučaju štete;
- mjere za osiguranje sigurnog transporta;
- ime/naziv primaoca otpada, lokacija na kojoj će se tretirati i način na koji će se odlagati otpad.

Izuzetno, Federalno ministarstvo može zabraniti promet opasnog otpada radi odlaganja i/ili tretiranja ili promet iz drugog entiteta koji je već najavljen.

VII - NADZOR NAD UPRAVLJANJEM OTPADA

Član 48.

Proizvođači otpada i operatori postrojenja za upravljanje otpadom dužni su provoditi program nadzora, monitoringa i voditi evidenciju.

Proizvođači otpada i operatori postrojenja dužni su jednom godišnje sačiniti izvještaj o ispunjenju uvjeta iz dozvole i drugim podacima utvrđenim provedbenim propisom.

U skladu sa stavom 1. ovog člana proizvođači otpada i operatori dužni su obavijestiti nadležni organ o otkrivenim negativnim uticajima na okoliš odmah a najkasnije 12 sati nakon pojave negativnog uticaja.

Član 49.

Nadzor nad aktivnostima upravljanja otpadom i ispunjenjem uvjeta iz dozvole u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrše inspektori zaštite okoliša, na federalnom nivou - federalni inspektor i na kantonalnom nivou - kantonalni inspektor (u daljem tekstu: inspektor).

Inspektor iz stava 1. ovog člana jednom godišnje vrši nadzor nad radom kantonalnih operatera za upravljanje otpadom i proizvođačima opasnog otpada u skladu sa posebnim propisima.

Inspektor iz stava 1. ovog člana obavještava proizvođača i operatera prije vršenja inspekcijuskog nadzora.

U slučaju neposredne opasnosti po zdravlje ljudi i okoliš inspektor će izvršiti nadzor bez prethodnog obavještenja.

Član 50.

Operator je dužan inspektoru omogućiti vršenje nadzora.

Inspektor iz člana 49. stav 1. ovog zakona ima pravo da:

- uđe na lokaciju, u postrojenja i poslovne prostorije;
- zahtijeva od svih pravnih ili fizičkih lica da stave na raspolaganje sve potrebne podatke, dokumentaciju i informacije;
- zaustavi prijevoz otpada;
- otvori kontejnere sa otpadom;
- uzme uzorke iz otpada;
- vizuelno evidentira činjeničnu situaciju (video, slike itd.);
- zahtijeva preduzimanje svih neophodnih mjera radi usklađivanja aktivnosti sa uvjetima iz dozvole i posebnih propisa;
- zaustavi aktivnosti ako su u opasnosti okoliš i ljudsko zdravlje.

U vršenju poslova iz stava 2. ovog člana inspektor neće nanijeti štetu i neopravdane troškove operatoru.

U slučaju uzimanja uzoraka inspektor je dužan uzorak iz otpada čuvati u neizmjenjenom obliku u svrhu budućeg dokazivanja.

U slučaju iz stava 4. ovog člana uzimaju se tri uzorka, jedan se čuva na lokaciji, jedan kao rezerva, a jedan se koristi za testiranje ili kao dokaz.

O izvršenom inspekcijuskom pregledu sačiniti će se zapisnik.

Zapisnik potpisuje inspektor, predstavnik ili radnik operatora.

Jedan primjerak zapisnika predaje se operatoru.

Član 51.

Nakon izvršenog inspekcijuskog pregleda inspektor rješenjem može:

- odrediti posebne uvjete za budući rad;
- propisati posebne mjere koje se trebaju preduzeti i odrediti rok za preduzimanje mjera;
- narediti obustavu rada dok se uvjeti ili zahtjevi ne ispune;
- izreći novčanu kaznu ili druge mjere zbog kršenja uvjeta propisanih dozvolom;

- narediti zatvaranje postrojenja ako se aktivnosti ne mogu izvoditi bez štete po prirodu i ljudsko zdravlje;
- narediti otklanjanje uzroka štete i vraćanje okoliša u prvobitno stanje.

Ako u vršenju inspekcijuskog nadzora inspektor utvrdi da će budući rad ili proizvodnja prouzrokovati neposrednu opasnost žalba na rješenje inspektora ne odlaže izvršenje rješenja.

VIII - KAZNE NE ODREDBE

Član 52.

Ko prikuplja, tretira, pohranjuje, prijevozi i odlaže otpad bez dozvole i time izazove opasnost po život i zdravlje ljudi, ili zagađenje zraka, vode ili zemlje, ili rizik za biljni i životinjski svijet čini krivično djelo i kaznit će se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Ko odlaže eksploziv, zapaljivi, toksični ili zarazni otpad bez odobrenja i tim izazove opasnost po život i zdravlje ljudi, ili zagađenje zraka, vode ili zemlje, ili rizik za biljni i životinjski svijet čini krivično djelo i kaznit će se zatvorom od jedne do pet godina.

Ako je djelo iz st. 1. i 2. ovog člana učinjeno iz nehata učinitelj će se kazniti novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Član 53.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj svako pravno lice ako:

- ne pribavi dozvolu za aktivnosti upravljanja otpadom (član 12.) ili krši uvjete propisane u dozvoli;
- ne uskladišti otpad na okolinski prihvatljiv način prije njegovog odlaganja ili ponovnog korištenja (član 24.);
- redovno ne obavještava nadležni organ o otpadu preuzetom na tretman (član 29.);
- koristi otpad suprotno odredbi člana 31.;
- odlaže otpad suprotno odredbi člana 33.;
- vrši prekogranični promet otpada suprotno članu 39. stav 3.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u pravnom licu.

IX - NAKNADA ŠTETE

Član 54.

Federacija BiH odgovorna je za preduzimanje hitnih mjera ili aktivnosti čišćenja ukoliko se ne može ustanoviti odgovornost počinioca, a interesi zaštite ljudskog zdravlja, biljnog i životinjskog svijeta zahtijevaju direktnu i brzu aktivnost.

Odredba stava 1. ovog člana ne isključuje preduzimanje odgovarajuće sanacione mjere i povrat troškova.

Radi sprečavanja veće štete i ograničavanja daljnjih štetnih efekata na okoliš, federalni ministar i kantonalni ministar mogu preduzeti sve mjere u cilju sprečavanja i ograničavanja daljnje štete ili narušavanja na teret počinioca štete.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 55.

Postojeća postrojenja i aktivnosti

Postojeći uređaji i postrojenja koji već imaju dozvolu ili koji su već u funkciji u trenutku stupanja na snagu ovog zakona, ne mogu nastaviti rad ukoliko u roku od tri godine nakon stupanja na snagu ovog zakona ne ispune sljedeće zahtjeve:

- u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona vlasnik lokacije ili postrojenja pripremit će i podnijeti nadležnim organima, radi odobrenja, Plan prilagodavanja koji se sastoji iz korektivnih mjera za koje vlasnik postrojenja smatra da su potrebne;
- nakon podnošenja Plana prilagodavanja nadležni organ donijet će odluku da li se aktivnosti mogu nastaviti;

- Na osnovu odobrenog Plana prilagođavanja nadležni organ će dozvoliti rad i odrediti prelazni period za završetak realizacije Plana koji neće biti duži od tri godine od dana odobrenja.

U slučaju da se ne odobri Plan prilagođavanja nadležni organ donijet će odluku o zatvaranju i aktivnostima nakon zatvaranja postrojenja ili lokacije.

U slučaju iz stava 2. ovog člana ako postrojenje nije deponija ili krajnje odlagalište zatvaranje će se izvršiti u roku od tri godine nakon stupanja na snagu ovog zakona.

U slučaju iz stava 2. ovog člana ako se radi o deponiji zatvaranje će se izvršiti u roku od četiri godine nakon stupanja na snagu ovog zakona.

U odluci iz stava 2. ovog člana nadležni organ će propisati uvjete budućih aktivnosti ili mjere za sanaciju štete nanesene okolišu, nadgledanje i naknadne aktivnosti.

Provedbenim propisom uredit će se sadržaj Plana prilagođavanja i aktivnosti koje će preduzeti nadležni organ.

Član 56.

Sva pravna lica uskladit će svoje aktivnosti sa odredbama ovog zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odredbe ovog zakona primjenjivat će se na sve započete postupke za odobravanje obavljanja aktivnosti upravljanja otpadom u slučajevima gdje još nije donesena prvostepena odluka.

Član 57.

Odredbe Zakona o zaštiti okoliša, koje se tiču nadležnosti drugih organa, primjenjivat će se u mjeri u kojoj nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 58.

Propis iz člana 8. stav 1. donijet će Parlament Federacije BiH u roku od 18 mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.

Propise iz čl. 14., 24., 44. stav 2. i 48. stav 2. donijet će Vlada FBiH u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propis iz člana 17. donijet će federalni ministar u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propise iz čl. 1. alineje 1., 13. st. 4., 22. stav 2., 29. stav 4., 36. stav 1. i 55. donijet će federalni ministar u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propisi koji se tiču:

- aktivnosti upravljanja otpadom i zadataka vezanih za klinički otpad;
- aktivnosti upravljanja otpadom i zadataka vezanih za ljudske lijekove;
- zahtjeva javnog zdravstva za različite aktivnosti i operacije upravljanja otpadom;
- provođenja člana 17.

donijet će federalni ministar u saradnji sa federalnim ministrom zdravlja u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propisi koji se tiču:

- posebnih zahtjeva za biorazgradive poljoprivredne otpade;
- uvjeta i zahtjeva za korištenje kanalizacionog mulja u poljoprivredi;
- uvjeta i zahtjeva za životinjski otpad (član 1. stav 2.);
- uvjeta i zahtjeva za ostatke i otpade nastale proizvodnjom i korištenjem hemikalija u poljoprivredi;

donijet će federalni ministar u saradnji sa federalnim ministrom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog zakona.

Propis iz člana 9. donijet će zakonodavno tijelo kantona u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovog zakona.

Član 59.

Odredbe posebnih zakona koji uređuju pitanja upravljanja otpadom prestaju da važe stupanjem na snagu ovog zakona.

Član 60.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Slavko Matić, s. r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Muhamed Ibrahimović, s. r.

Na temelju članka IV.B.7.a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O UPRAVLJANJU OTPADOM

Proglašava se Zakon o upravljanju otpadom koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Zastupničkog doma održanoj 24. travnja 2003. godine i na sjednici Doma naroda od 14. svibnja 2003. godine.

Broj 01-335/03
8. srpnja 2003. godine
Sarajevo

Predsjednik
Niko Lozančić, v. r.

ZAKON

O UPRAVLJANJU OTPADOM

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se zakonom uređuju:

- sve kategorije otpada, osim otpada navedenog u stavku 3. ovoga članka;
- sve vrste djelatnosti u upravljanju otpadom, operacije i postrojenja.

Odredbe ovoga zakona primjenjuju se i na:

- otpad nastao iskorištavanjem resursa, ekstrakcijom, tretmanom i iskorištavanjem mineralnih tvoriva i radom kamenoloma;
- tekući otpad;
- životinjski otpad i drugi neopasni materijali prirodnog porijekla koji se mogu koristiti u poljoprivredne svrhe;
- odloženi eksploziv, osim ako to nije regulirano posebnim propisom.

Odredbe ovoga zakona ne primjenjuju se na radioaktivni otpad, plinove ispuštene u atmosferu i otpadne vode.

Članak 2.

Cilj zakona

Cilj je ovoga zakona poticanje i osiguranje najvažnijih uvjeta radi sprječavanja nastajanja otpada, prerade otpada za ponovnu uporabu i reciklaže, izdvajanje tvorivnog materijala i njihovo korištenje za proizvodnju energije i sigurno odlaganje otpada.

Članak 3.

Prioriteti upravljanja otpadom

Radi postizanja cilja i pravodobnog sprječavanja zagađivanja i smanjenja posljedica po zdravlje ljudi i okoliš, upravljanje otpadom obavljat će se na način koji osigurava:

- minimalno nastajanje otpada, a posebice svođenje opasnih značajki takvog otpada na minimum;
- smanjenje nastalog otpada po količini, posebice uzimajući u obzir optičaj otpada;
- tretiranje otpada na način kojime se osigurava povrat tvorivnog materijala iz njega;
- spaljivanja ili odlaganja na odlagališta na okolišno prihvatljiv način onih vrsta otpada koje ne podliježu povratu sastavnica, ponovnoj uporabi ili proizvodnji energije.

Pri utvrđivanju prvenstava iz stavka 1. ovoga članka uzet će se u obzir:

- ekološke beneficije;
- tehnička provedivost za korištenje najbolje raspoložive tehnologije,
- ekonomska provedivost.

Upravljanje otpadom obavljat će se na način poduzimanja svih neophodnih mjera koje osiguravaju tretman i odlaganje otpada bez ugrožavanja zdravlja ljudi i bez stvaranja štete ili uzročenja značajnog rizika po prirodu, a osobito:

- bez rizika po vode, zrak, tlo, životinje i biljke;
- bez stvaranja smetnji putem buke ili mirisa;
- bez štetnog utjecaja na prirodu ili mjesta koja su od posebnog interesa.

II - DEFINICIJE

Članak 4.

U smislu ovoga zakona sljedeći izričaji znače:

"otpad" - znači sve tvari ili predmete koje vlasnik odlaže, namjerava odložiti ili se traži njihovo odlaganje sukladno jednom od kategorija otpada navedenoj u listi otpada i utvrđenoj u provedbenom propisu;

"komunalan otpad" - je otpad iz kućanstva, kao i drugi otpad koji po svojoj prirodi ili sastavu je sličan otpadu iz kućanstva;

"opasan otpad" - je svaki otpad koji je utvrđen posebnim propisom i ima jednu ili više značajki koje uzroče opasnost po zdravlje ljudi i okoliš po svojem porijeklu, sastavu ili koncentraciji, kao i onaj otpad koji je naveden u listi otpada kao opasan i reguliran provedbenim propisom;

"neopasan otpad" - je otpad koji nije definiran kao "opasan otpad";

"inertan otpad" - je otpad koji nije podložan značajnim fizičkim, kemijskim ili biološkim promjenama. Inertan otpad se neće rastapati, spaljivati ili na drugi način fizički ili kemijski obrađivati, biološki razgrađivati ili nepovoljno utjecati na druge supstance s kojima dolazi u kontakt na način da uzroči zagađenje okoliša ili ugrožavanje zdravlja ljudi. Ukupna vlažnost, sadržaj polutanata u otpadu i ekotoksičnost filtrata mora biti neznatna kako ne bi došlo do ugrožavanja kvalitete površinskih i podzemnih voda;

"vlasnik" - je proizvođač otpada i fizička ili pravna osoba koja posjeduje otpad;

"proizvođač" - je bilo koja osoba čijom djelatnošću se proizvodi otpad (izvorni proizvođač), i/ili bilo koja osoba koji obavlja predtretman, sortiranje ili druge operacije koje dovode do promjene fizičkih značajki ili sastava otpada;

"odlagatelj" - je bilo koja osoba kojoj se isporučuje otpad ili obavlja odlaganje takvog otpada;

"operator" - je fizička ili pravna osoba odgovorna za bilo koju vrstu djelatnosti upravljanja otpadom;

"upravljanje otpadom" - znači sustav djelatnosti i radnji vezanih za otpad, uključujući prevenciju nastanka otpada, smanjivanje količine otpada i njegovih opasnih značajki, tretman otpada, planiranje i nadzor djelatnosti i procesa upravljanja otpadom, transport otpada, uspostavu, rad, zatvaranje i održavanje uređaja za tretman otpada nakon zatvaranja, monitoring, savjetovanje i izobrazbu u svezi s djelatnošću i radnjama upravljanja otpadom;

"tretman" - znači fizičke, termalne, kemijske ili biološke procese, uključujući sortiranje, koji mijenjaju značajke otpada s ciljem smanjivanja količine ili opasnih svojstava, olakšavaju upravljanje ili povećavaju povrat sastavnica otpada;

"povrat sastavnica" - znači povrat materijala i energije iz iskorištenih proizvoda ili otpada u gospodarski sustav primjenom određenoga tehnološkog postupka ili spaljivanjem;

"ponovno korištenje" - znači svaku djelatnost kojom se otpad upotrebljuje za namjenu za koju je prvotno korišten;

"prikupljanje" - znači sustavno prikupljanje i po mogućnosti sortiranje otpada s ciljem olakšanja budućega tretmana;

"transport" - znači promet otpada izvan postrojenja;

"skladištenje" - znači ostavljanje otpada od proizvođača unutar postrojenja i pogona, a najviše tri godine, na način koji isključuje opasnost po okoliš i ljudsko zdravlje;

"odlaganje" - znači bilo koju djelatnost utvrđenu u provedbenom propisu;

"odlagalište" - znači mjesto odlaganja otpada u svrhu konačnog odlaganja na površini ili ispod površine tla, uključujući:

- unutarnja mjesta odlaganja (primjerice, odlagališta na kojima proizvođač otpada zbrinjava vlastiti otpad na mjestu nastanka) i
- stalna mjesta (primjerice, više od jedne godine) koja se upotrebljuju za dugogodišnje odlaganje otpada ali isključujući:
- objekte u kojima nije dopušteno skladištenje otpada, a otpad je spreman za dalji transport s ciljem ponovnog korištenja, tretmana ili odlaganja na drugome mjestu i
- prethodno skladištenje otpada za ponovnu uporabu ili tretman za razdoblje po pravilu kraće od tri godine ili
- prethodno skladištenje otpada za odlaganje za razdoblje kraće od jedne godine.

"biorazgradljiv otpad" - je svaki otpad koji je pogodan za aerobnu ili anaerobnu razgradnju, poput hrane, vrtnog otpada, papira i kartona;

"tekući otpad" - je svaki otpad u tekućoj formi, uključujući otpadne vode, ali isključujući mulj.

III - TEMELJNA NAČELA

Članak 5.

Načela upravljanja otpadom su:

prevencija - izbjegavanje nastajanja otpada ili smanjivanje količine i štetnosti nastalog otpada kako bi se smanjio rizik po zdravlje ljudi i okoliš i izbjegla okolišna degradacija;

mjere opreznosti - sprječavanje opasnosti ili štete po okoliš koje uzroči otpad, poduzimanje mjera, čak i ako nije na raspolaganju potpuna znanstvena podloga;

odgovornost proizvođača otpada - proizvođač je odgovoran za odabir najprihvatljivijeg okolišnog rješenja prema značajkama proizvoda i tehnologiji proizvodnje, uključujući životni ciklus proizvoda i korištenje najadekvatnije raspoložive tehnologije;

princip zagađivač plaća - proizvođač ili vlasnik otpada snosi sve troškove prevencije, tretmana i odlaganja otpada, uključujući brigu nakon uporabe i monitoring. On je i financijski odgovoran za preventivne i sanacijske mjere uslijed šteta po okoliš koje je uzročio ili će ih najvjerojatnije uzročiti;

blizina - tretman ili odlaganje otpada treba se obavljati u najbližem odgovarajućem postrojenju ili lokaciji, uzimajući u obzir okolišnu i ekonomsku profitabilnost;

regionalnost - razvitan tretman otpada i izgradnja objekata za njegovo odlaganje treba se obavljati na način pokrića potreba regije i omogućavanja samoodrživosti izgrađenih objekata.

IV - PLANIRANJE UPRAVLJANJA OTPADOM

Članak 6.

U planiranju upravljanja otpadom nadležni organi dužni su izraditi planove upravljanja otpadom koji će obuhvatiti:

- vrstu, količinu i porijeklo otpada koji se proizvodi i koji se treba tretirati ili odložiti;
- ciljeve upravljanja otpadom;
- opće tehničke zahtjeve upravljanja otpadom i uređaje unutar područja na kojima se nalaze;
- raspoloživ i prikladan tretman i mjesta odlaganja i uređaje unutar određenoga teritorija;
- specijalne ugovore za tretman ili odlaganje otpada većeg broja općina;
- specijalne ugovore za pojedine vrste otpada, poput opasnog otpada, tekućeg otpada, ambalažnog otpada itd.;
- strategijske ciljeve s razrađenim prioritetima u upravljanju otpadom i pojedinim djelatnostima koje se trebaju poduzeti;
- listu mjera koje se trebaju poduzeti;

- procjenu troškova za provedbu zadaća upravljanja otpadom.

Članak 7.

Međuentitetsko tijelo za okoliš, pored ovlaštenja utvrđenih u Zakonu o zaštiti okoliša, ovlašten je i za koordiniranje na entitetskoj razini pri izradi Strategije upravljanja otpadom.

Koordiniranje iz stavka 1. ovoga članka se obavlja:

- davanjem smjernica o metodologiji razvitka i sadržaju Strategije upravljanja otpadom u entitetu;
- davanjem komentara i mišljenja na nacрте strategija upravljanja otpadom;
- održavanjem zajedničkih sastanaka radi usklađivanja nacрта strategija,
- utvrđivanjem opće politike upravljanja otpadom na državnoj razini koja obuhvaća pitanja navedena u st. od 1. do 4., članak 6. i opasan otpad.

Članak 8.

Strategija upravljanja otpadom Federacije BiH

Strategiju upravljanja otpadom za razdoblje od šest godina donosi Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlament Federacije) na prijedlog Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada FBiH).

Stručne i druge poslove u izradi Strategije upravljanja otpadom obavlja Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo).

Izrada propisa iz stavka 1. ovoga članka obavlja se u suradnji s:

- Međuentitetskim tijelom za okoliš;
- predstavnicima Vlade Republike Srpske;
- predstavnicima ekonomskih udruga;
- predstavnicima udruga za zaštitu okoliša;
- predstavnicima kantonalnih vlada.

Propis iz stavka 1. ovoga članka mora biti usklađen sa Strategijom ekonomskog razvitka FBiH i kantonalnim planovima ekonomskog razvitka.

Vlada FBiH za razdoblje od dvije godine podnosiće izvješće Parlamentu Federacije o provedbi Strategije.

Članak 9.

Kantonalni planovi za upravljanje otpadom

Svaki kanton donijet će Plan upravljanja otpadom na svojem području.

Plan iz stavka 1. ovoga članka mora biti usuglašen sa Strategijom upravljanja otpadom Federacije BiH.

Plan iz stavka 1. ovog članka donosi zakonodavno tijelo kantona.

Kantonalnim propisom uredit će se uvjeti za planiranje upravljanja otpadom u općinama.

Izrada Plana iz stavka 1. ovog članka obavlja se u suradnji s općinskim organima, ekonomskim udrugama i udrugama za zaštitu okoliša.

Članak 10.

Kantonalnim propisom utvrdit će se zadaci općina u izradi općinskih planova upravljanja otpadom koji trebaju sadržavati najmanje:

- programe o skupljanju opasnog otpada iz kućanstava;
- programe za korištenje sastavnica iz komunalnog otpada;
- programe za smanjenje procenta biorazgradljivog otpada i ambalažnog otpada u komunalnom otpadu;
- programe za podizanje javne svijesti o upravljanju otpadom;
- lociranje postrojenja za upravljanje otpadom;
- suradnja među općinama radi postizanja zadanih ciljeva.

Izrada planova iz stavka 1. ovoga članka obavlja se u suradnji s nadležnim kantonalnim i općinskim organima, poslovnim zainteresiranim skupinama i udrugama za okoliš.

Planovi iz stavka 1. ovoga članka dostavljaju se kantonalnom ministarstvu nadležnom za pitanja okoliša (u daljnjem tekstu: kantonalno ministarstvo).

Članak 11.

Poslove upravljanja otpadom iz nadležnosti Federacije BiH obavlja Federalno ministarstvo u suradnji s Federalnim ministarstvom zdravlja i drugim nadležnim ministarstvima.

Poslove prekograničnog prometa otpada i poslove upravljanja otpadom i postrojenjima za tretman otpada koji obuhvaćaju područje dva ili više kantona obavlja Federalno ministarstvo.

Izuzet poslova iz stavka 2. ovoga članka poslove upravljanja svim vrstama otpada, određivanje lokacija i zemljišta u poslovima upravljanja otpadom i postrojenjima obavlja kantonalno ministarstvo.

Članak 12.

Za obavljanje djelatnosti tretmana otpada i njegovog odlaganja potrebno je pribaviti dopuštenje osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Dopuštenje iz stavka 1. ovoga članka ne isključuje dobivanje urbanističke suglasnosti, odobrenja za građenje i dopuštenja utvrđenih posebnim propisima.

Dopuštenje iz stavka 1. ovoga članka nije potrebno u slučajevima:

- prikupljanja i kretanja otpada unutar lokacije proizvođača otpada;
- kretanja otpada između različitih postrojenja ili lokacija istoga proizvođača izuzev opasnog otpada;
- prijevoza otpada koji producira proizvođač svojim vlastitim prijevoznim sredstvima do lokacije ili postrojenja za tretman, u slučaju malih količina ne većih od 100 kg po kretanju, izuzev opasnog otpada;
- povrata ambalaže ili korištenih proizvoda od proizvođača proizvoda.

Za prikupljanje, kretanje i prijevoz otpada građana koji je ograničen samo na vlastiti otpad proizveden u kućanstvima nije potrebno dopuštenje iz stavka 1. ovoga članka ukoliko nije drugačije određeno posebnim propisom.

Članak 13.

Zahtjev za dobijanje dopuštenja mora sadržavati sljedeće:

- podatke o podnositelju zahtjeva i operatoru kada se radi o različitim osobama;
- opis vrste i ukupne količine otpada, ulaz i izlaz;
- opis očekivanih utjecaja na okoliš;
- predloženi ili stvarni kapacitet postrojenja ili lokacije;
- opis postrojenja ili lokacije, uključujući značajke okoliša;
- predloženi/postojeći tretman;
- predložene/postojeće metode za sprječavanje i smanjenje zagađivanja;
- predložene/postojeće djelatnosti, praćenje i plan nadzora;
- predloženi plan za djelatnosti zatvaranja i postupke nakon zatvaranja;
- financijska i druga jamstva od podnositelja zahtjeva.

Dopuštenje iz članka 12., stavka 1. ovoga zakona neće se izdati ako:

- projekt nije sukladan pravnim, okolišnim i zdravstvenim zahtjevima;
- nema tehničkih eksperata za upravljanje postrojenjima ili lokacijom;
- nije osiguran tehnički i profesionalan razvitak i izobrazba osoblja;
- nisu poduzete neophodne mjere sprječavanja nesreća i ograničenje njihovih posljedica;
- nije osigurano odgovarajuće financijsko ili drugo jamstvo;

- projekt nije sukladan odgovarajućem planu (planovima) upravljanja otpadom.

Dopuštenje iz članka 12., stavka 1. ovoga zakona sadrži :

- vrstu i količinu otpada koji se treba tretirati i/ili odložiti;
- opće tehničke zahtjeve za rad, monitoring i sustave praćenja;
- metode tretmana;
- mjere smotrenosti koje se trebaju poduzeti,
- podatke o porijeklu, određištju i tretmanu otpada, te vrste i količine takvoga otpada;
- razdoblje za koje se dopuštenje izdaje.

Provedbenim propisom uredit će se izdavanje dopuštenja za djelatnosti malog gospodarstva u upravljanju otpadom.

Dopuštenje se izdaje za razdoblje od pet godina i može se produljiti za isto razdoblje ukoliko se ne izmijene uvjeti pod kojima je dopuštenje izdano.

Članak 14.

Financijska jamstva

Financijska i druga jamstva za pokrivanje troškova rizika od mogućih šteta, sanacije i postupka nakon zatvaranja uplaćuju se u kantonalni fond na čijem teritoriju se nalazi odlagalište.

Financijsko jamstvo mora biti srazmjerno količini otpada, očekivanim troškovima i pojavi rizika.

Financijsko jamstvo ili dio jamstva za rad odlagališta važi sve dok je potrebno, a najmanje 30 godina nakon zatvaranja odlagališta.

V - ODGOVORNOST U UPRAVLJANJU OTPADOM I DJELATNOSTIMA

Članak 15.

Opći propisi upravljanja otpadom

Sve se djelatnosti trebaju poduzimati tako da imaju veoma mali utjecaj na okoliš i ljudsko zdravlje, smanjuju opterećenje i korištenje okolišnih resursa, ne ugrožavaju ljudsko zdravlje ili zagađuju okoliš, smanjuju količine i štetne utjecaje otpada, promiču ponovno korištenje i reciklažu otpada i sigurno odlaganje otpada.

S ciljem sprječavanja proizvodnje otpada i smanjenja količina i štetnih utjecaja otpada stimulirat će se:

- racionalno korištenje materijala i energije;
- čuvanje materijala i ostataka unutar procesa proizvodnje i potrošnje u što većoj mjeri;
- proizvodnja proizvoda koji produciraju najmanju količinu otpada i stvaraju najmanje štetnih utjecaja,
- zamjena materijala koji uzroče rizik kada postanu otpadom.

Stimulirat će se ponovno korištenje otpada, reciklaža otpada, zamjena tvornog materijala s otpadom s ciljem korištenja materijala ili energije iz otpada, a ukoliko to nije moguće, stimulirat će se korištenje otpada kao energetskog izvora.

Proizvedeni se otpad koristi ukoliko je ekološki koristan, tehnički izvodljiv i ekonomski opravdan.

Otpad se odlaze samo ako nije moguće korištenje njegovog materijala i/ili energije u postojećim tehničkim i ekonomskim uvjetima i ako su troškovi ponovnog korištenja nerazumno visoki u usporedbi s troškovima odlaganja.

Zabranjeno je napuštati, gomilati, odlagati ili tretirati otpad bez nadzora.

Zabranjeno je miješati različite vrste otpada, osim ako se tako omogućava povrat tvoriva i/ili odlaganje.

Članak 16.

Odgovornost proizvođača

Proizvođač je dužan dizajnirati proizvod i ambalažu, koristiti tehnologije i razvijati proizvodnju na način koji najučinkovitije koristi materijale i energiju, stimulira ponovno korištenje i reciklažu proizvoda, a na kraju životnog ciklusa proizvoda će promovirati okolišno održiv tretman, korištenje i odlaganje.

Proizvođač je dužan koristiti takva tvoriva i osnovne materijale, poluproizvode i ambalažu koje smanjuju uporabu

energije i materijala i čijom se uporabom smanjuje proizvodnja otpada i uporaba ambalaže koja dulje traje i ne ugrožava okoliš kada postane otpadom.

Ostaci nastali tijekom tehnološkog procesa, a koji se uvode ponovno u tehnološki proces, kao i proizvodi koji se mogu ponovno koristiti za prvotnu svrhu bez daljeg tretmana, postaju otpad jedino kada izađu iz ovoga proizvodnog ciklusa.

Za ispunjenje obveze utvrđene u st. od 1. do 3. ovoga članka proizvođač je dužan:

- ispuniti minimum zahtjeva glede skupljanja i ponovnog korištenja raznih vrsta otpada koji su utvrđeni posebnim propisom;
- ispuniti minimum zahtjeva za odlaganje, posebice odlagališta onih vrsta otpada koje su utvrđene posebnim propisima,
- ne koristiti materijale i opasne supstance i/ili robu koje prijelaze granične vrijedosti ovih materijala ili supstanci kako je utvrđeno posebnim propisima.

Članak 17.

Proizvođač je dužan obavijestiti prodavača i potrošača o važnim značajkama proizvoda i ambalaže sa stajališta upravljanja otpadom, kao i o načinu tretmana u slučaju završetka životnog ciklusa proizvoda i otpada produciranog iz njega.

Provedbenim propisom utvrdit će se uzorak, sadržaj i postupak obavještanja.

Kvaliteta otpada na završetku životnog ciklusa proizvoda i ambalaže, dugoročna kvaliteta proizvoda i ponovno korištenje i pakiranje, materijalne značajke proizvoda, pakiranje i obnovljivost kvalitete bit će označeni na odgovarajući način sukladno posebnim propisima.

Članak 18.

Proizvođač će primiti natrag i/ili naknaditi korištene proizvode ili otpad od proizvoda vlasniku sukladno posebnim propisima radi ponovnog korištenja, reciklaže ili odlaganja na okolišno prihvatljiv način.

Proizvođač može primiti natrag ili naknaditi proizvode ili otpad od proizvoda vlasniku ili sklopiti ugovor za pružanje usluga na dragovoljnoj osnovi s prodavačem.

Proizvođač će naknaditi ulog koji je prethodno platio za proizvod.

Provedbenim propisom utvrdit će se obveza korištenja sustava naknade uloga kada se radi o određenim proizvodima.

Članak 19.

Sukladno Zakonu o zaštiti okoliša operator postrojenja za koje je potrebno okolišno dopuštenje izrađuje Plan upravljanja otpadom koji sadrži:

- dokumentaciju o otpadu koji proizvodi poduzeće (porijeklo, vrste otpada sukladno listi otpada, sastav, količina);
- mjere koje se trebaju poduzeti radi sprječavanja proizvodnje otpada, posebice kada se radi o opasnom otpadu;
- odvajanje otpada, posebice opasnog otpada od druge vrste otpada i od otpada koji će se ponovno koristiti;
- odlaganje otpada na odlagalištu;
- metode tretmana i/ili odlaganja.

Kod novih postrojenja Plan upravljanja otpadom je dodani privitak zahtjevu za dobijanje okolišnog dopuštenja sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša.

Kod postojećeg postrojenja Plan se izrađuje i odašilje nadležnom organu u razdoblju od šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovoga zakona.

Planovi upravljanja otpadom poduzeća se ažuriraju svake tri godine ili nakon promjene u radu postrojenja.

Članak 20.

Operator postrojenja za kojega je potrebno okolišno dopuštenje kao proizvođaču, mora odrediti osobu odgovornu za poslove upravljanja otpadom. Nadležni organ iz članka 11. ovoga zakona bit će obaviješten o imenovanju odgovorne osobe.

Odgovorna osoba je dužna:

- izraditi i ažurirati Nacrt plana upravljanja otpadom;
- sprovesti Plan upravljanja otpadom;
- predložiti mjere za poboljšanje prevencije, ponovnog korištenja i reciklaže otpada;
- nadzirati ispunjenje utvrđenih uvjeta za upravljanje otpadom i o tomu izvješćivati operatora.

Odgovornost osobe iz stavka 1. ovoga članka ne oslobađa operatora financijske i pravne odgovornosti za poštovanje zahtjeva za upravljanje otpadom.

Članak 21.

Odgovornost prodavača

Prodavač proizvoda i usluga (u daljnjem tekstu: prodavač) dužan je vratiti i/ili naknaditi uloge, prikupljati na selektivan način i dostavljati proizvode i ambalažu koji su na završetku životnog ciklusa proizvođaču ili operatoru ovlaštenom za pružanje usluga upravljanja otpadom ako je to utvrđeno posebnim propisom.

Prodavač može proizvođaču vratiti ili naknaditi pakirane proizvode ili otpad nastao iz njih kada je on odgovoran za tretman, ponovno korištenje i reciklažu otpada sukladno posebnim propisima.

Članak 22.

Zajednički uvjeti za proizvođača i prodavača

Proizvođač i prodavač mogu prenijeti obveze iz članka 16., stavak 1. i članka 21., stavak 1. ovoga zakona na operatora sustava prikupljanja otpada putem sporazuma ili ugovora.

Uvjeti prijenosa obveza iz stavka 1. ovoga članka utvrdit će se provedbenim propisom.

Uvoznik ima istu odgovornost kao i proizvođač prema čl. od 17. do 19. ovoga zakona.

Članak 23.

Sustav prikupljanja otpada

Sustav prikupljanja otpada može uspostaviti proizvođač i/ili prodavač ili operator za upravljanje otpadom.

Pored zahtjeva iz članka 13., stavka 1. ovoga zakona zahtjev za uspostavu sustava prikupljanja otpada sadrži:

- organizacijski ustroj sustava,
- zemljopisno područje sa kojega se prikuplja otpad;
- vrste otpada koje se trebaju prikupiti;
- raspored prikupljanja,
- metode tretmana.

Pored razloga iz članka 13., stavak 2. ovoga zakona dopuštenje se neće izdati ako nije osiguran:

- dovoljan broj i raspored mjesta za prikupljanje;
- ispunjavanje ciljeva utvrđenih posebnim propisom;
- okolišno prihvatljivo upravljanje otpadom.

Dopuštenje mora sadržavati opis i glavne elemente sustava prikupljanja, vrstu i količinu otpada, zemljopisno područje koje ovaj sustav pokriva, financije, raspored prikupljanja, dokumentaciju o proticanju otpada.

Troškovi uspostavljenog sustava prikupljanja otpada podliježu nadzoru nadležnog organa za nadzor tržišta.

Članak 24.

Odgovornost proizvođača i vlasnika otpada

Proizvođač i vlasnik otpada dužni su prikupljati, brinuti se o ponovnom korištenju i reciklaži ili odlaganju otpada koji je produciran uslijed njihovih djelatnosti ili otpada kojega posjeduju.

Proizvođač i vlasnik otpada dužni su prije odlaganja i ponovnog korištenja otpada uskladištiti otpad na okolišno prihvatljiv način.

Obvezu ponovnog korištenja i reciklaže ili odlaganja preuzima proizvođač ili sam vlasnik ukoliko:

- koristi odgovarajuću opremu za ponovno korištenje i reciklažu ili odlaganje, proceduru ili postrojenje sukladno uvjetima danim u posebnom propisu;

- koristi metodologiju propisanu za rad poduzeća za tretman otpada snoseći troškove takovog tretmana.
- Selektivno prikupljanje, pakiranje i označavanje otpada uredit će se posebnim propisima.

Članak 25.

Upravljanje komunalnim otpadom

Prikupljanje i tretiranje komunalnog otpada obavlja se sukladno posebnom propisu o komunalnim djelatnostima.

Kantonalnim propisom uredit će se osnivanje i rad komunalnih poduzeća i obveze općina u pružanju komunalnih usluga.

Kućanstva su dužna prikupljati svoj proizvedeni otpad i predati ga komunalnim poduzećima za otpad, a opasan otpad predati na određena mjesta za prikupljanje (središta) ili osobi koja je nadležna za pružanje usluga u upravljanju otpadom.

Proizvođači otpada koji nisu kućanstva koristit će usluge komunalnih poduzeća za otpad kojega oni proizvode ukoliko njihov otpad ima ista ili slična svojstva kućnog otpada.

Proizvođači nisu obvezni koristiti usluge komunalnih poduzeća za otpad ukoliko prikupljaju i tretiraju svoj otpad sukladno okolišnim propisima i ako predaju svoj otpad ovlaštenom operatoru za upravljanje otpadom.

U slučaju uvođenja sustava selektivnog prikupljanja otpada, kućanstva i drugi vlasnici otpada bit će obvezni selektirati otpad sukladno tom propisu.

Članak 26.

Kantonalnim propisom uredit će se obavljanje poslova javnih usluga, posebice službe za selektivni tretman otpada.

Poslovi javnih usluga obuhvaćaju:

- prikupljanje otpada iz kućanstava i drugih prostorija koje proizvode komunalni otpad;
- tretman komunalnog otpada uključujući upravljanje povratom tvoriva i/ili odlaganja;
- mjesta za selektivna prikupljanja otpada.

Posebnim propisom uredit će se uvjeti plaćanja javnih usluga.

Članak 27.

Usluge iz članka 26. ovoga zakona obavlja operator za upravljanje otpadom koji dobije posao putem tendera.

Tender se može dati za sve djelatnosti upravljanja otpadom ili samo za jednu ili više djelatnosti upravljanja otpadom.

Članak 28.

Kantonalnim propisom iz članka 25. ovoga zakona uredit će se:

- zemljopisno područje koje pokriva poduzeće;
- temeljne zahtjeve za osiguranje rada poduzeća, uključujući metode prikupljanja (primjerice, selektivno prikupljanje otpada), učestalost, prava i obveze kućanstava i poduzeća čiji je otpad sličan otpadu iz kućanstva;
- određivanje načina korištenja usluga komunalnih poduzeća za otpad za proizvođače i vlasnike otpada, a koji nisu kućanstva;
- vrste kaznenih odredaba i stimulacijskih mjera;
- tehničke i druge zahtjeve koji se odnose na rad komunalnih poduzeća za otpad uključujući prikupljanje, tretman i odlaganje;
- uvođenje sustava selektivnog prikupljanja otpada, zajedno s određivanjem mjesta za selektivno prikupljanje otpada;
- određivanje lokacije za odlagališta i lokacije za druge vrste tretmana otpada;
- procjena visine naknade koja osigurava pouzdan, kontinuiran i prihvatljiv rad komunalnih poduzeća za otpad i odgovarajuće uvjete plaćanja;
- uvjeti za nalaženje i tretiranje nezakonito odloženog komunalnog otpada.

Članak 29.

Tretman otpada

Operator postrojenja za tretman otpada smatrat će se i proizvođačem otpada ukoliko proizvodi otpad tijekom tretmana.

Operator će voditi ubilježbu podataka o otpadu koji je preuzeo na tretman i koji nastaje tijekom tretmana i obavijestiti će nadležni organ sukladno posebnom propisu najmanje jednom godišnje.

Izvjешće će sadržavati najmanje:

- vrstu i sastav otpada sukladno listi otpada i njezinom sadržaju;
- količinu otpada;
- porijeklo ili izvor otpada.

Provedbenim propisom može se zahtijevati odobrenje ili tehnička osposobljenost za korištenje i prodaju određenih tehnologija za tretman otpada, opreme i materijala.

Članak 30.

Prikupljanje otpada

Proizvođač ili vlasnik otpada prikupljat će otpad selektivno sukladno potrebi budućega tretmana.

Prikupljanje otpada unutar lokacije proizvođača ili vlasnika na način koji isključuje rizik po okoliš vremenski je ograničeno i ne zahtijeva posebno dopuštenje.

Operator za prikupljanje otpada prikuplja otpad od proizvođača i vlasnika i transportira ga do mjesta za prikupljanje otpada, transfer-postaje ili mjesta za ponovnu uporabu i recikliranje, tretman ili konačno odlaganje.

Operator za prikupljanje otpada može preuzeti otpad od vlasnika na mjestima za prikupljanje.

Članak 31.

Korištenje otpada

Otpad se može koristiti i povratom materijala i energije.

Otpad će se koristiti na način da proizvodi koji nastaju korištenjem otpada neće uzročiti veće okolišno opterećenje nego proizvodi iz temeljnog tvornog materijala.

Članak 32.

Transport otpada

Otpad će se transportirati na način koji isključuje zagađenje okoliša.

U slučaju zagađenja nastalog tijekom transporta, prijevoznik će biti odgovoran za čišćenje i dovođenje u prvotno stanje zagađenog područja.

U slučaju transporta koji nije kombiniran s djelatnostima tretmana otpada prijevoznik će sukladno stavku 1. ovoga članka biti odgovoran samo za ispravnu dostavu otpada na određeno mjesto koje je označio pošiljatelj, a koje je odobreno kao lokacija za upravljanje otpadom.

Ako se otpad ne može dostaviti na određeno mjesto prijevoznik će vratiti otpad pošiljatelju.

Transport opasnog otpada bit će praćen odgovarajućom dokumentacijom utvrđenom posebnim propisima.

Opasan otpad tijekom transporta mora biti označen i pakiran sukladno posebnom propisu. Prijevoz opasnog otpada mora biti usklađen s općim zahtjevima za prijevozom opasnih roba.

Članak 33.

Odlaganje otpada

Načini odlaganja mogu biti:

- odlaganje na lokaciji odlagališta;
- termalna obrada;
- druge kemijske, biološke ili fizičke obrade.

Dopuštenje za nova sanitarna odlagališta može se izdati samo odlaganje na regionalnoj razini.

Članak 34.

Odlagalište

Sukladno članku 13., stavak 3. ovoga zakona u dopuštenju će se utvrditi:

- klasa odlagališta (odlagalište za opasan, odlagalište za bezopasan, odlagalište za inertan otpad);
- spisak definiranih vrsta i ukupna količina otpada koja je dopuštena za odlaganje na odlagalištu;
- zahtjeve za pripremu odlagališta, djelatnosti odlaganja, monitoring i nadzor, uključujući plan za nepredviđene situacije, kao i privremene zahtjeve za zatvaranje odlagališta i postupke nakon zatvaranja;
- zahtjeve za postupke prijama otpada;
- obvezu podnositelja zahtjeva da izvijesti, bar jednom godišnje, nadležni organ o vrstama i količinama odloženog otpada i o rezultatima programa monitoringa.

Nadležni inspeksijski organi provodit će inspeksijski pregled lokacije u pogledu ispunjenja uvjeta iz dopuštenja, prije početka odlaganja.

Članak 35.

Spaljivanje

Sukladno članku 13., stavak 1. ovoga zakona zahtjev za spaljivanjem otpada treba sadržavati slijedeća jamstva:

- postrojenje je projektirano, opremljeno i funkcionira sukladno zahtjevima kategorije otpada koji se spaljuje;
- omogućenost u što većoj mjeri iskorištenje topline proizvedene u procesu spaljivanja;
- svodjenje ostataka na minimum u količinskom smislu i smislu štetnosti i omogućavanje reciklaže gdje je to moguće;
- odlaganje ostataka otpada čija se proizvodnja ne može spriječiti, reducirati ili reciklirati, obavlja se sukladno odredbama ovoga zakona.

Sukladno članku 13., stavak 3. ovoga zakona izdano dopuštenje treba sadržavati:

- listu kategorije otpada koji se mogu tretirati;
- podatke o ukupnom kapacitetu postrojenja za spaljivanje otpada;
- specificirane postupke uzročavanja i mjerenja radi ispunjenja obveza periodičnih mjerenja za svakog zagađivača zraka ili vode.

Dopuštenje koje izdaje nadležni organ za postrojenja za spaljivanje opasnog otpada osim podataka iz stavka 2. ovoga članka sadrži:

- količine različitih kategorija opasnog otpada koji se može tretirati;
- specifikaciju minimalnog i maksimalnog protjecanja masa ovih opasnih otpada, njihove najniže i najviše kalorijske vrijednosti i njihov maksimalan sadržaj zagađujućih tvari (PCB, PCP, klor, fluora, sumpora, teških kovina).

Članak 36.

Opći zahtjevi za opasan otpad

Otpad koji se ne nalazi na listi otpada u posebnom propisu ili provedbenom propisu kao opasan ili čiji je sadržaj nepoznat, smatrat će se opasnim dok se ne ustanovi je li opasan ili bezopasan.

Za smjesu opasnih otpada s drugim otpadom ili materijalima nadležni organ izdat će posebno dopuštenje.

Sukladno stavku 2. ovoga članka dopuštenje će se izdati ako:

- se korištenje ili odlaganje otpada može učinkovitije poduzeti kao tretman smjese, nego kao tretman njezinih pojedinih sastavnica;
- rizik po okoliš i zdravlje zbog smjese nije uvećan;
- smjesa ne znači rizik po vodu, zrak, tlo, biljni i životinjski svijet;
- smjesa ne uzroči štetu okolišu bukom ili mirisom;
- smjesa ne ugrožava krajolike ili mjesta od posebnog interesa.

Opasan otpad proizveden u kućanstvima, institucijama ili službama prikuplja se odvojeno, na način koji onemogućuje zagađivanje i štetu po okoliš.

Predaja otpada operatoru ovlaštenom za prikupljanje opasnog otpada obavlja se sukladno posebnom propisu.

Članak 37.

Katastar zagađivača

Svako odlagalište mora biti registrirano u katastru nekretnina i katastru zagađivača (u daljnjem tekstu: katastar).

Postojeća odlagališta ili ona koja su zatvorena kao rezultat revidiranja plana prilagodbe registriraju se u katastar na temelju odluke nadležnog organa za zaštitu okoliša.

Vlasnik odlagališta je dužan po njegovom zatvaranju izraditi procjenu utjecaja na okoliš i dostaviti ju nadležnom organu.

Ukoliko vlasnik odlagališta izrađujući procjenu utjecaja na okoliš ustvrdi značajno kontaminaciju otpadom obavijestit će o tomu nadležni organ.

Nadležni organ obavještava katastar o kontaminaciji, prirodi i opsegu kontaminacije.

U slučaju iz stavka 4. ovoga članka nadležni organ naložit će vlasniku odlagališta poduzimanje mjera za sprječavanje potencijalne opasnosti po zdravlje ili štete i zagađivanja okoliša.

VI - PREKOGRANIČNI PROMET OTPADA

Članak 38.

Opći zahtjevi prekograničnog kretanja otpada

Prekogranični promet otpada obavlja se pod uvjetom da:

- država BiH, Federacija BiH- izvoznica nema tehničke mogućnosti i neophodna postrojenja, kapacitete ili odgovarajuće lokacije za odlaganje otpada, radi odlaganja otpada na ekološki prihvatljiv i učinkovit način ili se otpad koristi kao tvorivo za industriju recikliranja ili povrata sastavnica u državu, entitet-uvoznicu;
- je izdana suglasnost za prekogranični promet otpada;
- otpadi se pakiraju, etiketiraju i prijevoze na način kojim se sprječava zagađenje okoliša sukladno najboljoj raspoloživoj praksi;
- postoji odgovarajuća dokumentacija o kretanju od točke odakle je njegovo kretanje započelo do trenutka odlaganja sukladno nacionalnim i međunarodnim standardima i odlučnim međunarodnim pravilima i zahtjevima koji se odnose na početak prekograničnog prometa do točke odlaganja.

Članak 39.

Prekogranični promet kada je Federacija BiH izvoznica

U slučaju prekograničnog prometa otpada kada je Federacija BiH izvoznica, proizvođač ili izvoznik je dužan podnijeti pismeni zahtjev Federalnom ministarstvu o namjeravanom izvozu otpada.

Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka sadrži :

- podatke o izvoru, sastavu i količini otpada i podatke o proizvođaču;
- u slučaju otpada iz različitih izvora popis otpada u potankostima, i ukoliko se zna, identitet prvotnih proizvođača;
- ugovore za prijevoz i osiguranje trećim osobama u slučaju štete;
- mjere koje se trebaju poduzeti radi osiguranja sigurnog transporta;
- ime/naziv primatelja otpada, lokacija gdje će se tretirati i odlagati, kao i vrstu i važnost dopuštenja za rad postrojenja;
- podatke o procesima tretiranja i odlaganja otpada;
- specifične uvjete za kretanje (obvezu korištenja određenih pograničnih prijelaza, informacije o kretanju za nadležne organe, način i vrijeme transporta, važnost suglasnosti).

Federalno ministarstvo izdaje suglasnost za izvoz otpada ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- je sklopljen ugovor između uvoznika i operatera koji ističe ekološki način upravljanja otpadom, a u slučaju izvoza opasnog otpada;
 - je primljeno pismeno odobrenje države uvoznice i tranzitnih država;
 - je ostavljena odgovarajuća polica osiguranja ili jamstvo banke u iznosu koji je potreban da pokrije troškove obrađivanja otpada bez opasnosti po okoliš.
- U slučaju izvoza opasnog otpada ugovor iz stavka 3., odjeljak 1. ovoga članka mora uključivati obvezu:
- prijama otpada natrag ukoliko pošiljka nije realizirana kako je planirano ili ukoliko je došlo do kršenja odredaba sklopljenog ugovora;
 - primatelja za osiguranje, što je moguće prije i ne kasnije od 180 dana nakon prijama otpada, potvrdu za Federalno ministarstvo da je odlaganje otpada izvršeno na ekološki prihvatljiv način.

Članak 40.

Prekogranični promet otpada kada je Federacija BiH uvoznica

Zabranjuje se uvoz otpada radi odlaganja u Federaciju BiH. Otpad se može uvoziti u Federaciju BiH samo radi djelatnosti povrata materijala ili energije.

U slučaju prekograničnog prometa otpada kada je Federacija BiH uvoznica, primjenjuju se odredbe članka 39. ovoga zakona.

Federalno ministarstvo dužno je u slučaju opasnog otpada nakon prijama suglasnosti države izvoznice i tranzitne države, u roku od 60 dana izdati suglasnost za uvoz, odbiti davanje suglasnosti za uvoz ili zahtijevati dodane informacije.

Članak 41.

Prekogranični promet otpada kada je Federacija BiH tranzitna država

U slučaju prekograničnog prometa otpada kada je Federacija BiH tranzitna država, primjenjuju se odredbe članka 39. ovoga zakona.

Federalno ministarstvo dužno je u slučaju opasnog otpada nakon prijama suglasnosti države izvoznice i države uvoznice, u roku od 60 dana izdati suglasnost za tranzit, odbiti davanje suglasnosti za tranzit ili zahtijevati dodane informacije.

Članak 42.

Opće odredbe za opasan otpad u prekograničnom kretanju

U slučaju redovitog otpremanja otpada, otpadi s istim fizičkim i kemijskim svojstvima istom odlagatelju putem iste carinske službe na izlazu iz države i na ulazu u državu koja uvozi, i u slučaju tranzita, putem iste carinske službe na ulasku ili izlasku iz tranzitne države ili država, umjesto pojedinačnih suglasnosti može se dati opća suglasnost.

Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka daje Federalno ministarstvo za razdoblje od najviše 12 mjeseci.

Nakon istjeka razdoblja iz stavka 2. ovoga članka opća suglasnost može biti revidirana ili produljena za isto razdoblje u slučaju kada nije došlo do promjene uvjeta.

Članak 43.

Primatelj otpada u prekograničnom prometu dužan je obavijestiti Federalno ministarstvo o kretanju nakon dostave ili primitka otpada.

Odlagatelj je dužan obavijestiti i izvoznika i nadležne organe države izvoznice o prijama pošiljke u odgovarajućem roku i o završetku djelatnosti upravljanja otpadom.

Članak 44.

Prekogranični se promet otpada mora osigurati financijskim ili drugim jamstvima na zahtjev države uvoznice ili države u tranzitu.

Posebnim propisom utvrdit će se vrste financijskih jamstava kojima se može osigurati prekogranični promet otpada.

Članak 45.

Kada se prekogranično kretanje otpada za koje postoji suglasnost ne može obavljati, sukladno odredbama ugovora, država izvoznica osigurava povrat otpada u državu izvoznicu, od izvoznika, ukoliko se ne može iznaći drugo rješenje za odlaganje otpada na ekološki prihvatljiv način u roku od 90 dana od dana dolaska otpada na odredište.

Članak 46.

Prekogranični promet smatrat će se nezakonitim ukoliko:

- sve države sudionice nisu obaviještene;
- ne postoji odobrenje svih država;
- je suglasnost krivotvorena ili pribavljena prijevarom;
- u materijalnom smislu nije sukladan dokumentima;
- rezultira namjernim odlaganjem (odbacivanjem) otpada kojim se krše odredbe ovoga zakona i opći principi međunarodnog zakonodavstva o zaštiti okoliša.

Članak 47.

U slučaju prometa opasnog otpada radi odlaganja između entiteta BiH potrebna je obavijest nadležnoga ministarstva entiteta iz kojega se izvozi otpad ministarstvu entiteta u koji se uvozi otpad.

Obavijest sadrži:

- podatke o izvorima, sastavu i količini opasnog otpada;
- ugovoren putni pravac i ugovoreno osiguranje za treće strane u slučaju štete;
- mjere za osiguranje sigurnog transporta;
- ime/naziv primatelja otpada, lokacija na kojoj će se tretirati i način na koji će se odlagati otpad.

Iznimno, Federalno ministarstvo može zabraniti promet opasnog otpada radi odlaganja i/ili tretiranja ili promet iz drugog entiteta koji je već najavljen.

VII - NADZOR NAD UPRAVLJANJEM OTPADA

Članak 48.

Proizvođači otpada i operatori postrojenja za upravljanje otpadom dužni su sprovesti program nadzora, monitoringa i voditi u bilježbu.

Proizvođači otpada i operatori postrojenja dužni su jednom godišnje sačiniti izvješće o ispunjenju uvjeta iz dopuštenja i drugim podacima utvrđenim provedbenim propisom.

Sukladno stavku 1. ovoga članka proizvođači otpada i operatori dužni su obavijestiti nadležni organ o otkrivenim negativnim utjecajima na okoliš odmah, a najkasnije 12 sati nakon pojave negativnog utjecaja.

Članak 49.

Nadzor nad djelatnostima upravljanja otpadom i ispunjenjem uvjeta iz dopuštenja sukladno odredbama ovoga zakona i propisa donesenih na temelju njega obavljaju inspektori zaštite okoliša, na federalnoj razini-federalni inspektor i na kantonalnoj razini-kantonalni inspektor (u daljnjem tekstu: inspektor).

Inspektor iz stavka 1. ovoga članka jednom godišnje obavlja nadzor nad radom kantonalnih operatora za upravljanje otpadom i proizvođačima opasnog otpada sukladno posebnim propisima.

Inspektor iz stavka 1. ovoga članka obavještava proizvođača i operatora prije obavljanja inspekcijskog nadzora.

U slučaju neposredne opasnosti po zdravlje ljudi i okoliš, inspektor će obaviti nadzor bez prethodne obavijesti.

Članak 50.

Operator je dužan inspektoru omogućiti obavljanje nadzora.

Inspektor iz članka 49., stavak 1. ovoga zakona ima pravo:

- ući na lokaciju, u postrojenja i poslovne prostorije;
- zahtijevati od svih pravnih ili fizičkih osoba stavljanje na raspolaganje svih potrebnih podataka, dokumentacije i informacija;
- obustaviti prijevoz otpada;
- otvoriti kontejnere s otpadom;
- uzeti uzorke iz otpada;

- vizualno evidentirati činjeničnu situaciju (video, snimke, itd);
- zahtijevati poduzimanje svih neophodnih mjera radi usklađivanja djelatnosti s uvjetima iz dopuštenja i posebnih propisa;
- obustaviti djelatnosti ako su u opasnosti okoliš i ljudsko zdravlje.

U obavljanju poslova iz stavka 2. ovoga članka inspektor neće nanijeti štetu i neopravdane troškove operatoru.

U slučaju uzimanja uzoraka, inspektor je dužan uzorak iz otpada čuvati u neizmijenjenom obliku u svrhu budućeg dokazivanja.

U slučaju iz stavka 4. ovoga članka uzimaju se tri uzorka, jedan se čuva na lokaciji, jedan kao pričuva, a jedan se koristi za testiranje ili kao dokaz.

O provedenom inspekcijskom pregledu sačinit će se zapisnik.

Zapisnik potpisuje inspektor, predstavnik ili radnik operatora.

Jedan primjerak zapisnika predaje se operatoru.

Članak 51.

Nakon provedenog inspekcijskog pregleda inspektor Rješenjem može:

- odrediti posebne uvjete za budući rad;
- propisati posebne mjere koje se trebaju poduzeti i odrediti rok za njihovo poduzimanje;
- narediti obustavu rada dok se uvjeti ili zahtjevi ne ispune;
- izreći novčanu kaznu ili druge mjere zbog kršenja uvjeta propisanih dopuštanjem;
- narediti zatvaranje postrojenja ako se djelatnosti ne mogu provoditi bez štete po prirodu i ljudsko zdravlje;
- narediti otklanjanje uzroka štete i povrat okoliša u prvotno stanje.

Ako u obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor utvrdi da će budući rad ili proizvodnja uzročiti neposrednu opasnost priziv na Rješenje inspektora ne odlaže provedbu Rješenja.

VIII - KAZNE ODREDBE

Članak 52.

Tko prikuplja, tretira, pohranjuje, prijevozi i odlaže otpad bez dopuštenja i time uzroči opasnost po život i zdravlje ljudi, ili zagađenje zraka, vode ili tla, ili rizik za biljni i životinjski svijet čini kazneno djelo i kaznit će se zatvorom od tri mjeseca do tri godine.

Tko odlaže eksploziv, zapaljiv, toksičan ili zarazan otpad bez odobrenja i time uzroči opasnost po život i zdravlje ljudi, ili zagađenje zraka, vode ili tla, ili rizik za biljni i životinjski svijet čini kazneno djelo i kaznit će se zatvorom od jedne do pet godina.

Ako je djelo iz st. 1. i 2. ovoga članka učinjeno iz nemara, počinitelj se kažnjava novčanom kaznom ili zatvorom do jedne godine.

Članak 53.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj svaka pravna osoba ako:

- ne pribavi dopuštenje za djelatnosti upravljanja otpadom (članak 12.) ili ne poštuje uvjete propisane u dopuštenu;
- ne uskladišti otpad na okolišno prihvatljiv način prije njegovoga odlaganja ili ponovnog korištenja (članak 24.);
- redovito ne obavještava nadležni organ o otpadu uzetom na tretman (članak 29);
- koristi otpad oprečno odredbi članka 31.;
- odlaže otpad oprečno odredbi članka 33.;
- obavlja prekogranični promet otpada oprečno članku 39., stavak 3..

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka odgovorna osoba u pravnoj osobi.

IX - NAKNADA ŠTETE

Članak 54.

Federacija BiH odgovorna je za poduzimanje žurnih mjera ili djelatnosti čišćenja ukoliko se ne može ustanoviti odgovornost počinitelja, a interesi zaštite ljudskog zdravlja, biljnog i životinjskog svijeta zahtijevaju neposrednu i brzu djelatnost.

Odredba stavka 1. ovoga članka ne isključuje poduzimanje odgovarajuće sanacijske mjere i povrat troškova.

Radi sprječavanja veće štete i ograničenja daljih štetnih učinaka na okoliš, federalni ministar i kantonalni ministar mogu poduzeti sve mjere s ciljem sprječavanja i ograničavanja dalje štete ili narušavanja na teret počinitelja štete.

X - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 55.

Postojeća postrojenja i djelatnosti

Postojeći uređaji i postrojenja koji već imaju dopuštenje ili su već u funkciji u trenutku stupanja na snagu ovoga zakona ne mogu nastaviti rad ukoliko u roku od tri godine nakon stupanja na snagu ovoga zakona ne ispune sljedeće zahtjeve:

- u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga zakona, vlasnik lokacije ili postrojenja će pripremiti i podnijeti nadležnim organima, radi odobrenja, Plan prilagodbe koji se sastoji iz korekcijskih mjera za koje vlasnik postrojenja smatra da su potrebne;
- nakon podnošenja Plana prilagodbe, nadležni će organ donijeti odluku mogu li se djelatnosti nastaviti,
- na temelju odobrenog Plana prilagodbe nadležni će organ dopustiti rad i odrediti prijelazno razdoblje za završetak realizacije Plana koji neće biti dulji od tri godine od dana odobrenja.

U slučaju ne odobrenja Plana prilagodbe nadležni će organ donijeti odluku o zatvaranju i djelatnostima nakon zatvaranja postrojenja ili lokacije.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka ako postrojenje nije odlagalište ili konačno odlagalište zatvaranje će se obaviti u roku od tri godine nakon stupanja na snagu ovoga zakona.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka ako se radi o odlagalištu, zatvaranje će se obaviti u roku od četiri godine nakon stupanja na snagu ovoga zakona.

U odluci iz stavka 2. ovog članka nadležni će organ propisati uvjete budućih djelatnosti ili mjere za saniranje štete nanesene okolišu, nadgledanje i naknadne djelatnosti.

Provedbenim propisom uredit će se sadržaj Plana prilagodbe i djelatnosti koje će poduzeti nadležni organ.

Članak 56.

Sve pravne osobe uskladit će svoje djelatnosti s odredbama ovoga zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Odredbe ovoga zakona primjenjivat će se na sve započete postupke za odobravanje obavljanja djelatnosti upravljanja otpadom u slučajevima za koje još nije donesena prvostupanjaska odluka.

Članak 57.

Odredbe Zakona o zaštiti okoliša, koje se tiču nadležnosti drugih organa, primjenjivat će se u mjeri u kojoj nisu u oprečnosti s odredbama ovoga zakona.

Članak 58.

Propis iz članka 8., stavak 1. donijet će Parlament Federacije BiH u roku od 18 mjeseci od stupanja na snagu ovoga zakona.

Propise iz čl. 14.; 24.; 44., st. 2. i 48., stavak 2. donijet će Vlada FBiH u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Propis iz članka 17. donijet će federalni ministar u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Propise iz čl. 1., odjeljak 1.; 13., stavak 4.; 22., stavak 2.; 29.,stavak 4.; 36., stavak 1. i 55. donijet će federalni ministar u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Propisi koji se tiču:

- djelatnosti upravljanja otpadom i zadataka vezanih za klinički otpad;
- djelatnosti upravljanja otpadom i zadataka vezanih za ljudske lijekove;
- zahtjeva javnog zdravstva za različite djelatnosti i operacije upravljanja otpadom;
- provedbe članka 17.;

donijet će federalni ministar u suradnji s federalnim ministrom zdravlja u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Propisi koji se tiču:

- posebnih zahtjeva za biorazgradljive poljoprivredne otpade;
- uvjeta i zahtjeva za korištenje kanalizacijskog mulja u poljoprivredi;
- uvjeta i zahtjeva za životinjski otpad (članak 1., stavak 2.);
- uvjeta i zahtjeva za ostatke i otpade nastale proizvodnjom i korištenjem kemikalija u poljoprivredi;

donijet će federalni ministar u suradnji s federalnim ministrom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovoga zakona.

Propis iz članka 9. donijet će zakonodavno tijelo kantona u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 59.

Odredbe posebnih zakona koji uređuju pitanja upravljanja otpadom prestaju važiti stupanjem na snagu ovoga zakona.

Članak 60.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj Doma naroda Parlamenta Federacije BiH Slavko Matić, v. r.	Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH Muhamed Ibrahimović, v. r.
---	--

На основу члана IV.В.7.а)IV) Устава Федерације Босне и Херцеговине, доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

Проглашава се Закон о управљању отпадом који је донио Парламент Федерације БиХ на сједници Представничког дома одржаној 24. априла 2003. године и на сједници Дома народа од 14. маја 2003. године.

Број 01-335/03
8. јула 2003. године
Сарајево

Предсједник
Нико Лозанчић, с. р.

ЗАКОН

О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом одређују се:

- све категорије отпада, осим отпада наведеног у ставу 3. овог члана;
- све врсте активности у управљању отпадом, операције и постројења

Одредбе овог закона примјењују се и на:

- отпад настао искориштавањем ресурса, екстракцијом, третманом и искориштавањем минералних сировина и радом каменолома;
- течни отпад;
- животињски отпад и други неопасни материјали природног поријекла који се могу користити у пољопривредне сврхе;
- одложени експлозив, изузев ако то није регулисано посебним прописом.

Одредбе овог закона не примјењују се на радиоактивни отпад, гасове испуштене у атмосферу и отпадне воде.

Члан 2.

Циљ Закона

Циљ овог закона је подстицање и обезбјеђење најважнијих услова ради спречавања настајања отпада, прераде отпада за понову употребу и рециклаже, издвајање сировинског материјала и њихово кориштење за производњу енергије и безбједно одлагање отпада.

Члан 3.

Приоритети у управљању отпадом

Ради постизања циља и правременог спречавања загађивања и смањења посљедица по здравље људи и околину, управљање отпадом вршиће се на начин да обезбједи:

- минимално настајање отпада, а посебно свођење опасних карактеристика таквог отпада на минимум;
- смањење насталог отпада по количини, посебно узимајући у обзир токове отпада;
- третирање отпада на начин којим се обезбјеђује враћање сировинског материјала из њега;
- спаљивања или одлагања на депоније на околини прихватљив начин оних врста отпада које не подлијежу враћању компонената, поновој употреби или производњи енергије.

Код утврђивања приоритета из става 1. овог члана узмеће се у обзир:

- еколошке бенифиције;
- техничка изводљивост за кориштење најбоље расположиве технологије;
- економска изводљивост.

Управљање отпадом вршиће се на начин да се предузму све неопходне мјере које обезбјеђују третман и остављање отпада без угрожавања здравља људи и без стварања штете или проузроковања значајног ризика за природу, а нарочито:

- без ризика за воде, ваздух, земљиште, животиње и биљке;
- без стварања сметњи путем буке или мириса;
- без штетног утицаја на природу или мјеста која су од посебног интереса.

II - ДЕФИНИЦИЈЕ

Члан 4.

У смислу овог закона сљедећи изрази значе:

"*отпад*" - значи све материје или предмете које власник оставља, намјерава да остави или се тражи да буду одложене у складу са једном од категорија отпада наведеној у листи отпада и утврђеној у проведбеном пропису;

"*комунални отпад*" - је отпад из домаћинства као и други отпад који је због своје природе или састава сличан отпаду из домаћинства;

"*опасни отпад*" - је сваки отпад који је утврђен посебним прописом и који има једну или више карактеристика које проузрокују опасност по здравље људи и околину по свом поријеклу, саставу или концентрацији, као и онај отпад који је наведен у листи отпада као опасни и регулисан проведбеним прописом;

"*неопасни отпад*" - је отпад који није дефинисан као "опасни отпад";

"*инертни отпад*" - је отпад који није подложен значајним физичким, хемијским или биолошким промјенама. Инертни отпад

се неће растварати, спаљивати или на други начин физички или хемијски обрађивати, биолошки разграђивати или неповољно утицати на друге супстанције са којима долази у контакт на начин да проузрокује загађење околине или угрожавање здравља људи. Укупна влажност, садржај полутаната у отпаду и екотоксичност филтрата мора бити незнатна да не би дошло до угрожавања квалитета површинских и подземних вода;

"*власник*" - је произвођач отпада и физичко или правно лице које посједује отпад;

"*произвођач*" - је било које лице чијом активношћу се производи отпад (оригинални произвођач) и/или било које лице које обавља предtretман, сортирање или друге операције које доводе до промјене физичких карактеристика или састава отпада;

"*одлазач*" - је било које лице којем се испоручује отпад или које обавља остављање таквог отпада;

"*ојератор*" - је физичко или правно лице одговорно за било коју врсту активности управљања отпадом;

"*управљање отпадом*" - значи систем активности и радњи везаних за отпад, укључујући превенцију настанка отпада, смањивање количине отпада и његових опасних карактеристика, третман отпада, планирање и контролу активности и процеса управљања отпадом, транспорт отпада, успостављање, рад, затварање и одржавање апарата за третман отпада послје затварања, мониторинг, савјетовање и образовање у вези са активностима и радњама на управљању отпадом;

"*трејдер*" - значи физичке, термалне, хемијске или биолошке процесе, укључујући сортирање који мијењају карактеристике отпада с циљем смањивања количине или опасних особина, олакшавају руковање или повећавају враћање компонената отпада;

"*враћање компонената*" - значи враћање материјала и енергије из искориштених производа или отпада у привредни систем примјеном одређеног технолошког поступка или спаљивањем;

"*поново кориштење*" - значи сваку активност којом се отпад употребљава за намјену за коју је првобитно кориштен;

"*сакупљање*" - значи системско сакупљање и по могућности сортирање отпада с циљем олакшања будућег третмана;

"*транспортер*" - значи одвоз отпада ван постројења;

"*складиштење*" - значи остављање отпада од произвођача унутар постројења и погона, а највише три године на начин који искључује опасност за околину и људско здравље;

"*одлагање*" - значи било коју активност утврђену у проведбеном пропису;

"*депонција*" - значи мјесто одлагања отпада у сврху коначног одлагања на површини или испод површине земљишта укључујући:

- унутрашња мјеста за одлагање (нпр. депоније гдје произвођач отпада збрињава сопствени отпад на мјесту настанка) и

- стална мјеста (нпр. више од једне године) која се употребљавају за дугогодишње одлагање отпада, али искључујући:

- објекте у којима није дозвољено складиштење отпада, а отпад је спреман за даљњи транспорт с циљем поновог кориштења, третмана или одлагања на другом мјесту,

- претходно складиштење отпада за понову употребу или третман за период у правилу мањи од три године или

- претходно складиштење отпада за одлагање у периоду мањем од једне године;

"*биоразградиви отпад*" - је сваки отпад који је погодан за аеробно или анаеробно разграђивање као што је храна, баштенски отпад, папир и картон;

"*течни отпад*" - је сваки отпад у течной форми укључујући отпадне воде, али искључујући муљ.

III - ОСНОВНА НАЧЕЛА

Члан 5.

Начела управљања отпадом су:

превенција - избјегавање настајања отпада или смањивање количине и штетности насталог отпада да би се смањило ризик за здравље људи и околину и да би се избјегла околинска деградација;

мјере опрезности - спречавање опасности или штета у околини које проузрокује отпад, предузимање мјера, чак и ако није на располагању потпуна научна подлога;

odgovornosti proizvođača otpada - proizvođač je odgovoran za odabir najpriхватљивијег околиноског рјешења према карактеристикама производа и технологији производње, укључујући животни циклус производа и кориштење најадекватније расположиве технологије;

принцип загађивач плаћа - произвођач или власник отпада сноси све трошкове превенције, третмана и одлагања отпада, укључујући бригу после употребе и мониторинг. Он је и финансијски одговоран за превентивне и санационе мјере због штета у околини које је проузроковао или ће их највјероватније проузроковати;

близина - третман или одлагање отпада треба се да врши у најближем адекватном постројењу или локацији, узимајући у обзир околиноску и економску профитабилност;

регионалности - развој третмана отпада и изграђивање објеката за његово одлагање треба се да врши на начин да покрива потребе региона и омогућава самоодрживост изграђених објеката.

IV - ПЛАНИРАЊЕ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

Члан 6.

У планирању управљања отпадом надлежни органи дужни су да израде планове за управљање отпадом који ће обухватити:

- врсту, количину и поријекло отпада који се производи и који се треба третирати или одложити;
- циљеве управљања отпадом;
- опште техничке захтјеве за управљање отпадом и апарате у подручјима на којима се налазе;
- расположив и подесан третман и мјеста остављања и апарате у одређеним територијама;
- специјалне уговоре за третман или остављање отпада за већи број општина;
- специјалне уговоре за поједине врсте отпада као што је опасни отпад, течни отпад, амбалажни отпад итд.;
- стратешке циљеве са разрађеним приоритетима у управљању отпадом и појединим активностима које се требају предузети;
- листу мјера које се требају предузети;
- процјену трошкова за извршавање задатака у управљању отпадом.

Члан 7.

Међуентитетско тијело за околину, поред овлаштења утврђених у Закону о заштити околине, овлаштено је и за координисање на ентитетском нивоу приликом израде Стратегије управљања отпадом.

Координација из става 1. овог члана врши се:

- давањем смјерница о методологији развоја и садржају Стратегије управљања отпадом у ентитету;
- давањем коментара и мишљења на нацрте стратегија управљања отпадом;
- одржавањем заједничких састанака ради усаглашавања нацрта стратегија;
- утврђивањем опште политике управљања отпадом на државном нивоу која обухвата питања наведена у ст. од 1. до 4. члана 6. и опасни отпад.

Члан 8.

Стратегија управљања отпадом Федерације БиХ

Стратегију управљања отпадом на период од шест година доноси Парламент Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Парламент Федерације) на приједлог Владе Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада ФБиХ).

Стручне и друге послове у изради Стратегије управљања отпадом врши Федерално министарство просторног уређења и околине (у даљем тексту: Федерално министарство).

Израда прописа из става 1. овог члана врши се у сарадњи са:

- Међуентитетским тијелом за околину;
- представницима Владе Републике Српске;
- представницима економских удружења;

– представницима удружења за заштиту околине;

– представницима кантоналних влада.

Пропис из става 1. овог члана мора бити усаглашен са Стратегијом економског развоја ФБиХ и кантоналним плановима економског развоја.

Влада ФБиХ ће двогодишње подносити извјештај Парламенту Федерације о провођењу Стратегије.

Члан 9.

Кантонални планови за управљање отпадом

Сваки кантон донијеће План управљања отпадом на свом подручју.

План из става 1. овог члана мора бити усаглашен са Стратегијом управљања отпадом Федерације БиХ.

План из става 1. овог члана доноси законодавно тијело кантона. Кантоналним прописом уредиће се услови за планирање управљања отпадом у општинама.

Израда Плана из става 1. овог члана врши се у сарадњи са општинским органима, економским удружењима и удружењима за заштиту околине.

Члан 10.

Кантоналним прописом утврдиће се задаци општина у изради општинских планова управљања отпадом који требају садржавати најмање:

- програме о сакупљању опасног отпада из домаћинства;
- програме за кориштење компонената из комуналног отпада;
- програме за смањење процента биоразградивог отпада и амбалажног отпада у комуналном отпаду;
- програме за подизање јавне свијести о управљању отпадом;
- лоцирање постројења за управљање отпадом;
- сарадњу између општина ради постизања задатих циљева.

Израда планова из става 1. овог члана врши се у сарадњи са надлежним кантоналним и општинским органима, пословним заинтересованим групама и удружењима за околину.

Планови из става 1. овог члана достављају се кантоналном министарству надлежном за питања околине (у даљем тексту: кантонално министарство).

Члан 11.

Послове управљања отпадом из надлежности Федерације БиХ врши Федерално министарство у сарадњи са Федералним министарством здравља и другим надлежним министарствима.

Послове прекограничног промета отпада и послове управљања отпадом и постројењима за третман отпада, који обухватају подручје два или више кантона, врши Федерално министарство.

Изузев послова из става 2. овог члана, послове управљања свим врстама отпада, одређивање локација и земљишта у пословима управљања отпадом и постројењима врши кантонално министарство.

Члан 12.

За вршење активности третмана отпада и његовог остављања потребно је прибавити дозволу осим ако овим законом није другачије одређено.

Дозвола из става 1. овог члана не искључује добијање урбанистичке сагласности, дозволе за грађење и дозвола утврђених посебним прописима.

Дозвола из става 1. овог члана није потребна у сљедећим случајевима:

- сакупљања и кретања отпада унутар локације произвођача отпада;
- кретања отпада између различитих постројења или локација истог произвођача изузев опасног отпада;
- превоза отпада који продукује произвођач са својим сопственим превозним средствима до локације или постројења за третман, у случају малих количина не већих од 100 кг по кретању, изузев опасног отпада;
- враћања амбалаже или кориштених производа од произвођача производа.

За сакупљање, кретање и превоз отпада грађана који је ограничен само на сопствени отпад произведен у домаћинствима није потребна дозвола из става 1. овог члана уколико није другачије одређено посебним прописом.

Члан 13.

Захтјев за добијање дозволе мора да садржи сљедеће:

- податке о подносиоцу захтјева и оператору када се ради о различитим лицима;
- опис врсте и укупне количине отпада - улазак и излазак;
- опис очекиваних утицаја на околину;
- предложени или стварни капацитет постројења или локације;
- опис постројења или локације укључујући карактеристике околине;
- предложени/постојећи третман;
- предложене/постојеће методе за спречавање и смањење загађивања;
- предложене/постојеће активности, праћење и план контроле;
- предложени план за активности затварања и поступке после затварања;
- финансијске и друге гаранције од подносиоца захтјева.

Дозвола из члана 12., став 1. овог закона неће се издати ако:

- пројекат није у складу са правним, околинским и здравственим захтјевима;
- нема техничких експерата за управљање постројењима или локацијом;
- није осигуран технички и професионални развој и обука персонала;
- нису предузете неопходне мјере спречавања несрећа и ограничење њихових посљедица;
- није обезбјеђена одговарајућа финансијска или друга гаранција;
- пројекат није у складу са одговарајућим планом(вима) за управљање отпадом.

Дозвола из члана 12., став 1. овог закона садржи:

- врсту и количину отпада који треба да се третира и/или остави;
- опште техничке захтјеве за рад, мониторинг и системе праћења;
- методе третмана;
- мјере предострожности које се требају предузети;
- податке о поријеклу, одредишту и третману отпада, те врсте и количине таквог отпада;
- период на који се дозвола даје.

Проведеним прописом уредиће се давање дозволе за активности мале привреде у управљању отпадом.

Дозвола се издаје на период од пет година и може се продужити за исти временски период уколико се не промијене услови под којим је дозвола издата.

Члан 14.

Финансијске гаранције

Финансијске и друге гаранције за покривање трошкова ризика од могућих штета, санације и поступака после затварања уплаћују се у кантонални фонд на чијем територију се налази депонија.

Финансијска гаранција мора бити размјерна количини отпада, очекиваним трошковима и појави ризика.

Финансијска гаранција или дио гаранције за рад депоније важи све док је потребна, а најмање 30 година после затварања депоније.

V - ОДГОВОРНОСТ У УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ И АКТИВНОСТИМА

Члан 15.

Општи прописи за управљање отпадом

Све активности треба да се предузимају тако да имају веома мали утицај на околину и људско здравље, смањују оптерећење и кориштење околинских ресурса, не угрожавају људско здравље или загађивају околину, смањују количине и штетне утицаје отпада, унапређују поново кориштење и рециклажу отпада и безбједно остављање отпада.

С циљем спречавања производње отпада и смањења количина и штетних утицаја отпада стимулисаће се:

- рационално кориштење материјала и енергије;
- чување материјала и остатака у процесу производње и потрошње што је више могуће;
- производња производа који продукују најмању количину отпада и стварају најмање штетених утицаја;
- замјена материјала који проузрокују ризик кад постану отпад.

Стимулисаће се поново кориштење отпада, рециклажа отпада, замјена сировинског материјала с отпадом с циљем кориштења материјала или енергије из отпада, а уколико то није могуће, стимулисаће се кориштење отпада као енергетског извора.

Произведени отпад користи се ако је еколошки користан, технички изводив и економски оправдан.

Отпад се одлаже само ако није могуће кориштење његовог материјала и/или енергије у постојећим техничким и економским условима и ако су трошкови поново кориштења неразумно високи у поређењу са трошковима остављања.

Забрањено је напуштати, гомиласти, одлагати или третирати отпад без контроле.

Забрањено је мијешати различите врсте отпада осим ако се тако омогућава враћање сировина и/или остављање.

Члан 16.

Одговорност произвођача

Произвођач је дужан да дизајнира производ и амбалажу, користити технологије и развија производњу на начин који најефикасније користи материјале и енергију, стимулише поново кориштење и рециклажу производа, а на крају животног циклуса производа промовисаће околински одржив третман, кориштење и остављање.

Произвођач је дужан да користи такве сировине и основне материјале, полупроизводе и амбалажу који смањују употребу енергије и материјала и чијом употребом се смањује производња отпада и употреба амбалаже која дужи траје и не угрожава околину када постане отпад.

Остаци настали у току технолошког процеса, а који се уводе поново у технолошки процес, као и производи који се могу користити поново за првобитну сврху без даљњег третмана, постају отпад једино када изађу из овог производног циклуса.

Да би се испуниле обавезе утврђене у ст. од 1. до 3. овог члана произвођач је дужан да:

- испуни минимум захтјева у погледу сакупљања и поново кориштења разних врста отпада који су утврђени посебним прописом;
- испуни минимум захтјева за остављање, посебно за депоније оних врста отпада који су утврђени посебним прописима,
- не користи материјале и опасне супстанције и/или робу које прелазе граничне вриједности за ове материјале или супстанције као што је утврђено посебним прописима.

Члан 17.

Произвођач је дужан да обавијести продавца и потрошача о важним карактеристикама производа и амбалаже са аспекта управљања отпадом, као и о начину третмана у случају краја животног циклуса производа и отпада продукваног из њега.

Проведеним прописом утврдиће се образац, садржај и поступак обавјештавања.

Квалитет отпада на крају животног циклуса производа и амбалаже, дугорочни квалитет производа и поново кориштење и

паковање, материјалне карактеристике производа, паковање и обновљивост квалитета биће назначени на одговарајући начин у складу са посебним прописима.

Члан 18.

Произвођач ће примити назад и/или надокнадити кориштене производе или отпад од производа власнику у складу са посебним прописима ради поновог кориштења, рециклаже или остављања на околински прихватљив начин.

Произвођач може да прими назад или надокнади производе или отпад од производа власнику или склопи уговор за пружање услуга на добровољном основу са продаватцем.

Произвођач ће надокнадити депозит који је претходно платио за производ.

Проведбеним прописом утврдиће се обавеза кориштења система за надокнађивање депозита када се ради о одређеним производима.

Члан 19.

У складу са Законом о заштити околине оператор постројења за које је потребна околинска дозвола израђује План управљања отпадом који садржи:

- документацију о отпаду који производи предузеће (поријекло, врсте отпада у складу са листом отпада, састав, количина);
- мјере које се требају предузети ради спречавања производње отпада, посебно када се ради о опасном отпаду;
- одвајање отпада, посебно опасног отпада, од друге врсте отпада и од отпада који ће се поново користити;
- одлагање отпада на депонији;
- методе третмана и/или остављања.

Код нових постројења План управљања отпадом прилаже се као додаток захтјеву за добијање околинске дозволе у складу са одредбама Закона о заштити околине.

Код постојећег постројења План се израђује и шаље надлежном органу у периоду од шест мјесеци послје ступања на снагу овог закона.

Планови за управљање отпадом предузећа се ажурирају сваке три године или послје промјене у раду постројења.

Члан 20.

Оператор постројења за које је потребна околинска дозвола као произвођач мора одредити лице одговорно за послове управљања отпадом. Надлежни орган из члана 11. овог закона биће обавијештен о именовану одговорног лица.

Одговорно лице дужно је да:

- изради и ажурира нацрт Плана управљања отпадом;
- проведе План управљања отпадом;
- предложи мјере за побољшање превенције, поновог кориштења и рециклаже отпада;
- надгледа испуњавање утврђених услова за управљање отпадом и о томе извјештава оператора.

Одговорност лица из става 1. овог члана не ослобађа оператора финансијске и правне одговорности за поштовање захтјева за управљање отпадом.

Члан 21.

Одговорност продавца

Продавач производа и услуга (у даљем тексту: продавач) дужан је да врати и/или надокнади депозите, сакупља на селективан начин и испоручује производе и амбалажу који су на крају животног циклуса произвођачу или оператору овлашћеном за пружање услуга управљања отпадом, ако је то утврђено посебним прописом.

Продавач може произвођачу вратити или надокнадити паковане производе или отпад настао из њих када је он одговоран за третман, поново кориштење и рециклажу отпада у складу са посебним прописима.

Члан 22.

Заједнички услови за произвођача и продавца

Произвођач и продавач могу пренијети обавезе из члана 16., став 1. и члана 21., став 1. овог закона на оператора система за прикупљање отпада путем споразума или уговора.

Услови за преношење обавеза из става 1. овог члана утврдиће се проведбеним прописом.

Увозник има исту одговорност као и произвођач према чл. од 17. до 19. овог закона.

Члан 23.

Систем сакупљања отпада

Систем сакупљање отпада може да успостави произвођач и/или продавач или оператор за управљање отпадом.

Поред захтјева из члана 13., став 1. овог закона захтјев за успостављање система сакупљања отпада садржи:

- организациону структуру система;
- географско подручје са којег се сакупља отпад;
- врсте отпада које се требају сакупити;
- распоред сакупљања;
- методе третмана.

Поред разлога из члана 13., став 2. овог закона дозвола се неће издати ако није обезбијеђен:

- довољан број и распоред мјеста за сакупљање;
- испуњавање циљева утврђених посебним прописом;
- околински прихватљиво управљање отпадом.

Дозвола мора да садржи опис и главне елементе система сакупљања, врсту и количину отпада, географско подручје које овај систем покрива, финансије, распоред сакупљања, документацију о протоку отпада.

Трошкови успостављеног система сакупљања отпада подлијежу контроли надлежног органа за надзор тржишта.

Члан 24.

Одговорност произвођача и власника отпада

Произвођач и власник отпада дужни су да сакупљају, брину се о поновом кориштењу и рециклажи или одлагању отпада који је продукован због њихових активности или отпада којег посједују.

Произвођач и власник отпада дужни су да прије одлагања и поновог кориштења отпада ускладиште отпад на околински прихватљив начин.

Обавезу поновог кориштења и рециклажу или одлагање преузима произвођач или сам власник уколико:

- користи одговарајућу опрему за поново кориштење и рециклажу или одлагање, процедуру или постројење у складу са условима датим у посебном пропису;
- користи методологију прописану за рад предузећа за третман отпада, сносећи трошкове таквог третмана.

Селективно сакупљање, паковање и означавање отпада одредиће се посебним прописима.

Члан 25.

Управљање комуналним отпадом

Сакупљање и третирање комуналног отпада врши се у складу са посебним прописом о комуналним дјелатностима.

Кантоналним прописом одредиће се оснивање и рад комуналних предузећа и обавезе општина у пружању комуналних услуга.

Домаћинства су дужна да прикупљају свој продуковани отпад и предају га комуналним предузећима за отпад, а опасни отпад предају на одређена мјеста за сакупљање (центре) или лицу које је надлежно за пружање услуга управљања отпадом. Произвођачи отпада који нису домаћинства користит ће услуге комуналних предузећа за отпад који они продукују уколико њихов отпад има исте или сличне особине кућног отпада.

Произвођачи нису обавезни да користе услуге комуналних предузећа за отпад уколико сакупљају и третирају свој отпад у складу са околинским прописима и ако предају свој отпад овлашћеном оператору за управљање отпадом.

У случају увођења система селективног сакупљања отпада, домаћинства и други власници отпада биће обавезни селектовати отпад у складу са тим прописом.

Члан 26.

Кантоналним прописом одредиће се вршење послова јавних услуга, посебно сервиса за селективног третман отпада.

Послови јавних услуга обухватају:

- сакупљање отпада из домаћинства и других просторија које производе комунални отпад;
 - третман комуналног отпада укључујући управљање враћањем сировина и/или одлагањем;
 - мјеста за селективно сакупљање отпада.
- Посебним прописом уредиће се услови плаћања јавних услуга.

Члан 27.

Услуге из члана 26. овог закона врши оператор за управљање отпадом који добије посао путем тендера.

Тендер се може дати за све активности управљања отпадом или само за једну или више активности управљања отпадом.

Члан 28.

Кантоналним прописом из члана 25. овог закона уредиће се:

- географско подручје које покрива предузеће;
- основни захтјеви за обезбјеђење рада предузећа, укључујући методе сакупљања (као нпр. селективно сакупљање отпада), учесталост, права и обавезе домаћинства; и предузећа чији је отпад сличан отпаду из домаћинства;
- одређивање начина кориштења услуга комуналних предузећа за отпад за произвођаче и власнике отпада, а који нису домаћинства;
- врсте казних одредби и стимулационих мјера;
- технички и други захтјеви који се односе на рад комуналних предузећа за отпад укључујући сакупљање, третман и одлагање;
- увођење система селективног сакупљања отпада заједно са одређивањем мјеста за селективно сакупљање отпада;
- одређивање локације за депоније и локације за друге врсте третмана отпада;
- процјена висине накнаде која обезбјеђује поуздан, континуисан и прихватљив рад комуналних предузећа за отпад и адекватне услове плаћања;
- услови за проналажење и третирање незаконито одложеног комуналног отпада.

Члан 29.

Третман отпада

Оператор постројења за третман отпада сматраће се и произвођачем отпада уколико производи отпад у току третмана.

Оператор ће водити евиденцију података о отпаду који је преузео на третман и који настаје у току третмана и обавијестиће надлежни орган у складу са посебним прописом најмање једном годишње.

Извјештај ће садржавати најмање:

- врсту и састав отпада у складу са листом отпада и њеним садржајем;
- количину отпада;
- поријекло или извор отпада.

Проведбеним прописом може се захтијевати одобрење или техничка оспособност за кориштење и продају одређених технологија за третман отпада, опреме и материјала.

Члан 30.

Сакупљање отпада

Произвођач или власник отпада сакупљаће отпад селективно у складу са потребом будућег третмана.

Сакупљање отпада унутар локације произвођача или власника на начин који искључује ризик за околину временски је ограничено и не захтијева посебну дозволу.

Оператор за сакупљање отпада сакупља отпад од произвођача и власника и транспортује га до мјеста за сакупљање отпада, трансфер-станице или мјеста за поновну употребу и рециклажу, третман или коначно одлагање.

Оператор за сакупљање отпада може да преузме отпад од власника на мјестима за сакупљање.

Члан 31.

Кориштење отпада

Отпад се може користити и повратом материјала и енергије. Отпад ће се користити на начин да производи који настају кориштењем отпада неће проузроковати веће околнско оптерећење него производи из основног сировинског материјала.

Члан 32.

Транспорт отпада

Отпад ће се транспортовати на начин који искључује загађење околине.

У случају загађења насталог у току транспорта, превозник ће бити одговоран за чишћење и довођење у првобитно стање загађеног подручја.

У случају транспорта који није комбинован са активностима третмана отпада превозник ће, у складу са ставом 1. овог члана, бити одговоран само за исправну испоруку отпада на одређене локације које је одредио пошиљалац, а која је одобрена као локација за управљање отпадом.

Ако се отпад не може испоручити на одређене превозник ће вратити отпад пошиљалоцу.

Транспорт опасног отпада биће праћен одговарајућом документацијом утврђеном у посебним прописима.

Опасни отпад у току транспорта мора бити означен и пакован у складу са посебним прописом. Превоз опасног отпада мора бити усклађен са општим захтјевима за превозом опасних роба.

Члан 33.

Одлагање отпада

Начини одлагања могу бити:

- одлагање на локацији депоније;
- термална обрада;
- друге хемијске, биолошке или физичке обраде.

Дозвола за нове санитарне депоније може се издати само за депоновање на регионалном нивоу.

Члан 34.

Депонија

У складу са чланом 13., став 3. овог закона у дозволи ће се утврдити:

- класа депоније (депонија за опасни, депонија за безопасни, депонија за инертни отпад);
- списак дефинисаних врста и укупна количина отпада која је дозвољена да се остави на депонији;
- захтјеви за припрему депоније, активности депоновања, мониторинг и контрола, укључујући план за непредвиђене ситуације, као и привремени захтјеви за затварање депонија и поступци послје затварања;
- захтјеви за поступке примања отпада;
- обавеза подносиоца захтјева да извјести, бар једном годишње, надлежни орган о врстама и количинама одложеног отпада и о резултатима програма мониторинга.

Надлежни инспекциони органи извршиће инспекциони преглед локације у погледу испуњавања услова из дозволе прије почетка остављања.

Члан 35.

Спаљивање

У складу са чланом 13., став 1. овог закона захтјев за спаљивање отпада треба да садржи сљедеће гаранције:

- да је постројење пројектовано, опремљено и функционисаће у складу са захтјевима категорије отпада који се спаљује;
- да се омогући у што већој мјери искориштавање топлоте која се произведе у процесу спаљивања;
- да се остаци сведу на минимум у количинском смислу и у смислу штетности и омогући рециклажа гдје је то могуће;
- да се остављање остатака отпада чија се производња не може спријечити, редуковати или рециклирати извршава у складу с одредбама овог закона.

У складу са чланом 13., став 3. овог закона издата дозвола треба да садржи:

- листу категорије отпада који се могу третирати;
- податке о укупном капацитету постројења за спаљивање отпада;
- спецификоване поступке узроковања и мјерења ради испуњавања обавеза за периодичних мјерења за сваког загађивача ваздуха или воде.

Дозвола коју издаје надлежни орган за постројења за спаљивање опасног отпада осим података из става 2. овог члана садржи:

- количине различитих категорија опасног отпада који се може третирати;
- спецификацију минималног и максималног протока маса тих опасних отпада, њихове најниже и највише калоријске вриједности и њихов максималан садржај загађујућих материја (PCB, РСР, хлора, флора, сумпора, тешких метала).

Члан 36.

Општи захтјеви за опасни отпад

Отпад који се не налази на листи отпада у посебном пропису или проведеном пропису као опасни или чији је садржај непознат, сматраће се опасним док се не установи да ли је опасан или безопасан.

За смјесу опасних отпада с другим отпадом или материјалима надлежан орган издаће посебну дозволу.

У складу са ставом 2. овог члана дозвола ће се издати ако:

- се кориштење или одлагање отпада може ефикасније предузети као третман смјесе него као третман њених појединих компонената;
- ризик за околиш и здравље због смјесе није повећан;
- смјеса не представља ризик за воду, ваздух, земљу, биљни и животињски свијет;
- смјеса не проузрокује штету околини буком или мирисом;
- смјеса не угрожава пејзаже или мјеста од посебног интереса.

Опасни отпад произведен у домаћинствима, институцијама или службама сакупља се одвојено на начин да се онемогући загађивање и штета у околини.

Предаја отпада оператору овлашћеном за сакупљање опасног отпада врши се у складу са посебним прописом.

Члан 37.

Катастар загађивача

Свака депонија мора бити регистрована у катастру некретнина и катастру загађивача (у даљем тексту: катастар).

Постојеће депоније или оне које су затворене као резултат ревизије плана прилагођавања региструју се у катастар на основу одлуке надлежног органа за заштиту околине.

Власник депоније је дужан по затварању депоније израдити процјену утицаја на околину и доставити је надлежном органу.

Уколико власник депоније вршећи процјену утицаја на околину установи значајну контаминацију отпадом обавијестиће о томе надлежни орган.

Надлежни орган обавјештава катастар о контаминацији, природи и обиму контаминације.

У случају из става 4. овог члана надлежни орган наложиће власнику депоније да предузме мјере за спречавање потенцијалне опасности за здравље или штете и загађивање околине.

VI - ПРЕКОГРАНИЧАН САОБРАЋАЈ ОТПАДА

Члан 38.

Општи захтјеви прекограничног кретања отпада

Прекограничан саобраћај отпада врши се под условом да:

- држава БиХ, Федерација БиХ - извозница нема техничке могућности и неопходна постројења, капацитете или одговарајуће локације за остављање отпада ради остављања отпада на еколошки прихватљив и ефикасан начин или се отпад користи као сировина за индустрију

рециклаже или враћања компонената у државу, ентитет - увозницу;

- је издата сагласност за прекограничан саобраћај отпада;
- се отпади пакују, етикетирају и превозе на начин којим се спречава загађење околине у складу са најбољом расположивом праксом;
- постоји одговарајућа документација о кретању од тачке где је његово кретање почело до момента остављања, у складу са националним и међународним стандардима и релевантним међународним правилима и захтјевима који се односе на почетак прекограничног саобраћаја, до тачке остављања.

Члан 39.

Прекограничан саобраћај када је Федерација БиХ извозник

У случају прекограничног промета отпада када је Федерација БиХ извозник, произвођач или извозник је дужан да поднесе писани захтјев Федералном министарству о намјераваном извозу отпада.

Захтјев из става 1. овог члана садржи:

- податке о извору, саставу и количини отпада и податке о произвођачу;
- у случају отпада из различитих извора, детаљан попис отпада и, уколико се зна, идентитет првобитних произвођача;
- уговоре за превоз и осигурање трећим лицима у случају штете;
- мјере које се требају предузети ради обезбјеђења сигурног транспорта;
- име/назив примаоца отпада, локација гдје ће се третирати и остављати, као и врсту и важење дозволе за рад постројења;
- податке о процесима третмана и остављања отпада;
- специфичне услове за кретање (обавезу кориштења одређених граничних прелаза, информације о кретању за надлежне органе, начин и вријеме транспорта, важење сагласности).

Федерално министарство издаје сагласност за извоз отпада ако су испуњени следећи услови:

- да је склопљен уговор између увозника и оператора који истиче еколошки начин управљања отпадом, а у случају извоза опасног отпада и да:
 - је примљено писано одобрење земље увознице и транзитних земаља;
 - је остављена одговарајућа полиса осигурања или гаранција банке у износу који је потребан да покрије трошкове обрађивања отпада без опасности за околину.
- У случају извоза опасног отпада уговор из става 3., алинеја 1. овог члана мора да укључује обавезу:
- пријема отпада назад уколико пошљика није реализована како је планирано или уколико је дошло до кршења одредаба склопљеног уговора;
 - примаоца да осигура што је прије могуће и не касније од 180 дана после пријема отпада потврду за Федерално министарство да је остављање отпада извршено на еколошки прихватљив начин.

Члан 40.

Прекограничан саобраћај отпада када је Федерација БиХ увозник

Забрањује се увоз отпада ради остављања у Федерацији БиХ. Отпад се може увозити у Федерацију БиХ само ради активности враћања материјала или енергије.

У случају прекограничног саобраћаја отпада, када је Федерација БиХ увозник, примјењују се одредбе члана 39. овог закона.

Федерално министарство дужно је, у случају опасног отпада после пријема сагласности државе извознице и транзитне земље, у року од 60 дана да изда сагласност за увоз, одбије давање сагласности за увоз или захтијева додатне информације.

Члан 41.

Прекогранични промет отпада када је Федерација БиХ транзитна земља

У случају прекограничног саобраћаја отпада када је Федерација БиХ транзитна земља, примјењују се одредбе члана 39. овог закона.

Федерално министарство дужно је, у случају опасног отпада после пријема сагласности државе извознице и државе увознице, у року од 60 дана да изда сагласност за транзит, одбије давање сагласности за транзит или захтијева додатне информације.

Члан 42.

Опште одредбе за опасни отпад у прекограничном кретању

У случају редовног отпремања отпада, отпад с истим физичким и хемијским особинама истом одлагачу путем исте царинске службе на излазу из/улазу у земљу која увози и у случају транзита путем исте царинске службе на уласку или изласку из транзитне државе или држава, умјесто појединачних сагласности може да изда општу сагласност.

Сагласност из става 1. овог члана даје Федерално министарство на период од највише 12 мјесеци.

Послије периода из става 2. овог члана општа сагласност може бити под ревизијом или продужена за исти временски период у случају када није дошло до промјене услова.

Члан 43.

Прималац отпада у прекограничном саобраћају је дужан да обавјести Федерално министарство о кретању после испоруке или примања отпада.

Одлагач је дужан да обавјести и извозника и надлежне органе државе извознице о примању пошпиљке у одговарајућем року и о завршетку активности управљања отпадом.

Члан 44.

Прекограничан саобраћај отпада мора се обезбиједити финансијским или другим гаранцијама на захтјеву државе увознице или државе у транзиту.

Посебним прописом утврдиће се врсте финансијских гаранција којима се може обезбиједити прекограничан саобраћај отпада.

Члан 45.

Када прекогранично кретање отпада за које постоји сагласност не може да се изврши у складу са одредбама уговора, земља која извози обезбјеђује да отпади буду враћени у земљу извозницу од извозника, уколико се не може наћи друго рјешење за остављање отпада на еколошки прихватљив начин у року од 90 дана од дана доласка отпада на одређиште.

Члан 46.

Прекограничан саобраћај сматраће се незаконитим ако:

- све земље које учествују нису обавјештене;
- не постоји одобрење свих земаља;
- је сагласност фалсификована или прибављена преваром;
- у материјалном смислу није у складу са документима;
- резултате намјерним остављањем (одбацивањем) отпада којим се крше одредбе овог закона и општи принципи међународног законодавства о заштити околине.

Члан 47.

У случају саобраћаја опасног отпада ради остављања између ентитета БиХ потребно је обавјештење надлежног министарства ентитета из којег се извози отпад министарству ентитета у који се увози отпад.

Обавјештење садржи:

- податке о изворима, саставу и количини опасног отпада;
- договорен путни правац и договорено обезбјеђење за треће стране у случају штете;
- мјере за обезбјеђење сигурног транспорта;
- име/назив примаоца отпада, локација на којој ће се третирати и начин на који ће се одлагати отпад.

Изузетно, Федерално министарство може забранити саобраћаја опасног отпада ради остављања и/или третмана или саобраћај из другог ентитета који је већ најављен.

VII - КОНТРОЛА НАД УПРАВЉАЊЕМ ОТПАДА

Члан 48.

Произвођачи отпада и оператори постројења за управљање отпадом дужни су да проводе програм контроле, мониторинга и воде евиденцију.

Произвођачи отпада и оператори постројења дужни су једном годишње да саставе извјештај о испуњавању услова из дозволе и другим подацима утврђеним provedбеним прописом.

У складу са ставом 1. овог члана произвођачи отпада и оператори дужни су да обавијесте надлежан орган о откривеним негативним утицајима на околину одмах, а најкасније 12 часова после појаве негативног утицаја.

Члан 49.

Контрола над активностима управљања отпадом и испуњавањем услова из дозволе у складу са одредбама овог закона и прописа донесених на основу њега врше инспектори заштите околине, на федералном нивоу - федерални инспектор и на кантоналном нивоу - кантонални инспектор (у даљем тексту: инспектор).

Инспектор из става 1. овог члана једном годишње врши контролу над радом кантоналних оператора за управљање отпадом и произвођачима опасног отпада у складу са посебним прописима.

Инспектор из става 1. овог члана обавјештава произвођача и оператора прије вршења инспекцијског прегледа.

У случају директне опасности по здравље људи и околину инспектор ће извршити преглед без претходног обавјештења.

Члан 50.

Оператор је дужан да инспектору омогући вршење прегледа. Инспектор из члана 49., став 1. овог закона има право да:

- уђе на локацију, у постројења и пословне просторије;
- захтијева од свих правних или физичких лица да ставе на располагање све потребне податке, документацију и информације;
- заустави превоз отпада;
- отвори контејнере с отпадом;
- узме узорке из отпада;
- визуелно евидентише чињеничну ситуацију (видео, слике итд.);
- захтијева предузимање свих неопходних мјера ради усаглашавања активности с условима из дозволе и посебним прописима;
- заустави активности ако су у опасности околине и људско здравље.

У вршењу послова из става 2. овог члана инспектор неће нанети штету и неоправдане трошкове оператору.

У случају узимања узорака инспектор је дужан да узорак из отпада чува у неизмијењеном облику у сврху будућег доказивања.

У случају из става 4. овог члана узимају се три узорка, један се чува на локацији, један као резерва, а један се користи за тестирање или као доказ.

О извршеном инспекцијском прегледу саставиће се записник. Записник потписује инспектор, представник или радник оператора.

Један примјерак записника предаје се оператору.

Члан 51.

Послије извршеног инспекцијског прегледа инспектор Рјешењем може да:

- одреди посебне услове за будући рад;
- пропише посебне мјере које се требају предузети и одредити рок за предузимање мјера;
- нареди обустављање рада док се услови или захтјеви не испуне;
- изрекне новчану казну или друге мјере због кршења услова прописаних дозволом;
- нареди затварање постројења ако се активности не могу изводити без штете за природу и људско здравље;

- нареди отклањање узрока штете и враћање околине у првобитно стање.

Ако у вршењу инспекцијског прегледа инспектор утврди да ће будући рад или производња проузроковати директну опасност жалба на Рјешење инспектора не одлаже извршење Рјешења.

VIII - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 52.

Ко сакупља, третира, чува, превози и одлаже отпад без дозволе и тиме изазове опасност по живот и здравље људи, или загађивање ваздуха, воде или земље, или ризик за биљни и животињски свијет чини кривично дјело и казниће се затвором од три мјесеца до три године.

Ко одлаже експлозив, запаљиви, токсични или заразни отпад без одобрења и тим изазове опасност по живот и здравље људи, или загађивање ваздуха, воде или земље, или ризик за биљни и животињски свијет чини кривично дјело и казниће се затвором од једне до пет година.

Ако је дјело из ст. 1. и 2. овог члана учињено из нехата учиниоц ће се казнити новчаном казном или затвором до једне године.

Члан 53.

Новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 10.000,00 КМ казниће се за прекршај свако правно лице ако:

- не прибави дозволу за активности управљања отпадом (члан 12.) или крши услове прописане у дозволи;
- не ускладишти отпад на околини прихватљив начин прије његовог остављања или поновог кориштења (члан 24.);
- редовно не обавјештава надлежан орган о отпаду преузетом на третман (члан 29.);
- користи отпад супротно одредби члана 31.;
- оставља отпад супротно одредби члана 33.;
- врши прекограничан саобраћај отпада супротно члану 39. став 3..

Новчаном казном у износу од 500,00 КМ до 2.000,00 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу.

IX - НАДОКНАДА ШТЕТЕ

Члан 54.

Федерација БиХ одговорна је за предузимање хитних мјера или активности чишћења уколико се не може установити одговорност починиоца, а интереси заштите људског здравља, биљног и животињског свијета захтијевају директну и брзу активност.

Одредба става 1. овог члана не искључује предузимање одговарајуће санационе мјере и враћање трошкова.

Ради спречавања веће штете и ограничења даљњих штетних ефеката на околину, федерални министар и кантонални министар могу да предузму све мјере с циљем спречавања и ограничавања даље штете или нарушавања на терет починиоца штете.

X - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 55.

Постојећа постројења и активности

Постојећи апарати и постројења који већ имају дозволу или који су већ у функцији у тренутку ступања на снагу овог закона, не могу да наставе рад уколико у року од три године послје ступања на снагу овог закона не испуне сљедеће захтјеве:

- у року од шест мјесеци од ступања на снагу овог закона власник локације или постројења припремиће и поднијети надлежним органима, ради одобрења, План прилагођавања који се састоји из корективних мјера за које власник постројења сматра да су потребне;
- послје подношења Плана прилагођавања надлежни орган донијеће одлуку да ли се активности могу наставити;
- на основу одобреног Плана прилагођавања надлежан орган дозволиће рад и одредити прелазни период за завршетак реализације Плана који неће бити дужи од три године од дана одобрења.

У случају да се не одобри План прилагођавања надлежан орган донијеће одлуку о затварању и активностима послје затварања постројења или локације.

У случају из става 2. овог члана ако постројење није депонија или крајње одлагалиште затварање ће се извршити у року од три године послје ступања на снагу овог закона.

У случају из става 2. овог члана ако се ради о депонији затварање ће се извршити у року од четири године послје ступања на снагу овог закона.

У одлуци из става 2. овог члана надлежни орган ће прописати услове будућих активности или мјере за санацију штете нанесене околини, надгледање и накнадне активности.

Проведеним прописом уредиће се садржај Плана прилагођавања и активности које ће предузети надлежан орган.

Члан 56.

Сва правна лица ускладиће своје активности с одредбама овог закона у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Одредбе овог закона примјењиваће се на све започете поступке за одобравање обављања активности управљања отпадом у случајевима у којима још није донешена првостепена одлука.

Члан 57.

Одредбе Закона о заштити околине, које се тичу надлежности других органа, примјењиваће се у мјери у којој нису у супротности с одредбама овог закона.

Члан 58.

Пропис из члана 8., став 1. донијеће Парламент Федерације БиХ у року од 18 мјесеци од ступања на снагу овог закона.

Прописе из чл. 14.; 24.; 44., став 2. и 48., став 2. донијеће Влада ФБиХ у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Пропис из члана 17. донијеће федерални министар у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Прописе из члана 1., алинеја 1.; 13., став 4.; 22., став 2.; 29., став 4.; 36., став 1. и 55. донијеће федерални министар у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Прописи који се тичу:

- активности управљања отпадом и задатака везаних за клинички отпад;
 - активности управљања отпадом и задатака везаних за људске лијекове;
 - захтјева јавног здравства за различите активности и операције управљања отпадом;
 - провођења члана 17. донијеће федерални министар у сарадњи са федералним министром здравља у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.
- Прописи који се тичу:
- посебних захтјева за биоразградиве пољопривредне отпаде;
 - услова и захтјева за кориштење канализационог муља у пољопривреди;
 - услова и захтјева за животињски отпад (члан 1., став 2.);
 - услова и захтјева за остатке и отпаде настале производњом и кориштењем хемикалија у пољопривреди;

донијеће федерални министар у сарадњи са федералним министром пољопривреде, водoprивреде и шумарства у року од годину дана од ступања на снагу овог закона.

Пропис из члана 9. донијеће законодавно тијело кантона у року од двије године од ступања на снагу овог закона.

Члан 59.

Одредбе посебних закона који одређују питања управљања отпадом престају да важе ступањем на снагу овог закона.

Члан 60.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Председавајући
Дома народа
Парламента Федерације БиХ
Славко Матић, с. р.

Председавајући
Представничког дома
Парламента Федерације БиХ
Мухамед Ибрахимовић, с. р.